

A párisi sajtó szerint:

Gömbös római tárgyalásai
döntik el a francia—olasz
békepolitika sikerétA magyar kormányelnök bécsi tárgyalásai és figyelemreméltó
politikai nyilatkozata a római hármass-egyezmény kibővítéséről,
valamint az olasz-osztrák-lengyel-magyar viszonyról

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula miniszterelnök tegnap reggel 8 órakor feleségével, báró *Bakach-Bessenyei* György követségi tanácsos, *Mengele* Ferenc külügyi sajtófőnök, valamint *Petneházy* Antal titkár kíséretében Bécsbe utazott.

A miniszterelnök felesége és kísérete délelőtt érkezett meg az Ostbahnhofra, a pályaudvaron *Schuschnigg* dr. kancellár, valamint az osztrák kormány tagjai fogadták. Gömbös és az osztrák kancellár rendkívül szívélyesen üdvözölték egymást, majd bemutatkozások következtek, miközben a pályaudvaron összegyűlt tekintélyes számu közönség hangosan éljenezte a magyar miniszterelnököt.

Gömbös a magyar követségre hajtatott, ahol csak rövid időt töltött. Ebéd után megkoszorúzták a hősök emlékművét, majd feleségével együtt látogatást tett *Schuschnigg* kancellárnál. Később felkereste *Berger-Waldenegg* báró külügyminisztert, akivel hosszabb megbeszélést folytatott. Délután 4 órakor a *Seipel-Dollfus*-emléktemplomban koszorút helyeztet el, majd tisztelegő látogatáson jelent meg *Miklas* szövetségi elnöknel. Estefelé *Schuschnigg* kancellár és *Berger-Waldenegg* báró külügyminiszter a magyar követségen visszaadták a látogatást, mely alkalommal újabb hosszabb megbeszélést folytattak, Este Gömbös Gyula miniszterelnök, felesége és kísérete, az osztrák kancellár és az osztrák külügyminiszter társaságában az *Imperial*-szálló éttermében megvacsorázott, majd

10 órakor a déli gyorsal kíséretével együtt Rómába utazott.

A Reichspost külpolitikai rovatvezetője a délután folyamán beszélgetést folytatott Gömbös Gyula miniszterelnökkel. Az újságíró megkérdezte a magyar miniszterelnököt, hogy politikai okok vezeték-e akkor, amikor római utazása előtt Bécsben az illetékes kormánytényezőkkel tárgyalásokat folytat. Gömbös a kérdésre a következőket válaszolta:

— *Bizonyára politikai okai voltak annak, hogy római látogatásom előtt egy fél napot Bécsben töltöttem.* Európa mai helyzetében csak jót tesz, ha az ember a lehető leggyakrabban személyesen érintkezik barátaival. Ez a gyakorlat megfelel a római jegyzőkönyvek szellemének is, teljesen eltekintve attól, hogy Bécsben feltétlenül megszakitottam volna utamat, mert ezáltal feleségemmel utazom, akit nem akartam volna a hosszú ut fáradalmainak kitenni.

Az újságíró ezután megkérdezte Gömböst, hogy vajon megfelel-e az igazságnak az a hír, hogy mostani római látogatása alkalmával arravonatkozólag akar tárgyalásokat folytatni *Mussolinivel*, hogy a római hármass-egyezmény keretei milyen előfeltételek mellett volnának kibővíthetők.

— Erről nem tudok semmit — mondotta Gömbös. — Ami az egészséges eszme érdekében eddig is bevált gondolatunk keretébe beleillik, úgy minden kezdeményezést örömmel üdvözölök. Így tehát:

rendkívül kívánatos és öröndetes volna, ha a római hármass-egyezmény bármely érdekeltnek rendelkezésére álló keretébe egy negyedik, ötödik, sőt hatodik állam is beleilleszkedne.

Ez a részvétel, illetve csatlakozás azonban akkor volna kívánatos, ha az újonnan résztvevők között ugyanaz a megértésre való törekvés ösztönözi akarata nyilvánulna meg, mint amilyen szellem öröndetes módon fennáll Olaszország, Ausztria és Magyarország között.

Gömbös a továbbiak folyamán hangsúlyozta, hogy *bármely érdekelt államot rendkívül szívesen látnak a római hármass-egyezmény keretében helyet foglalni*, azonban természetesen csak akkor, ha ennek a belépésnek adva vannak a reális előfeltételei.

Az újságíró megemlítette Gömbös előtt, hogy általában varsói útja után és mostani római utazása miatt a külföldön sokat beszéltek egy megalakítandó lengyel—magyar blokkról.

— Varsóban a magyar—lengyel barátságot támasztottuk alá, amelyet a jövőben még szélesebben akarunk kitépíteni. A magyar külpolitika irányának nem felel meg blokkalkulatokra való törekvés. Magyar-

ország soha sem folytatott és soha sem kívánja az elkülönítés politikáját folytatni.

A reggeli bécsi lapok nagy cikkeiben foglalkoznak Gömbös Gyula magyar kormányfő ausztriai látogatásával és római utjával. Megalapítják a lapok, hogy *azokat a külföldi lapokat, amelyek a három állam viszonyának megvilágításáról beszéltek az utóbbi időben, most újabb csatlódás érte.* Kétségtelen ugyanis, hogy Gömbös bécsi és római látogatása újabb bizonyítékát adja a három állam egymásközti barátságának.

A párisi lapok is nagy politikai figyelemmel szentelnek Gömbös Gyula utazásának, sőt egyes lapok a római megbeszélésekről teszik függővé a francia—olasz békepolitikája sikerét.

Hétfőn este 8 óra 10 perckor Gömbös magyar miniszterelnök Rómába érkezett. Nyolc óra tájban felsorakozott a pályaudvaron a díszszázad és a zenekar, amely a néhány perccel a vonat megérkezése előtt érkező *Mussolini* és *Suvich* olasz külügyi államtitkárt a „*Giovinetta*” hangjaival fogadta. Pontosan 8 óra 10 perckor futott be a magyar miniszterelnököt hozó vonat. Gömbös Gyula kezét fogta *Mussolinivel*, majd pedig az olasz kormányelnök kíséretében ellépett a tiszteletére kivezényelt díszszázad arcvonala előtt. Ezután üdvözölte a tiszteletére megjelent olasz, osztrák és magyar előkelőségeket, majd pedig a királyi várótermen át elhagyta a pályaudvar épületét. *Az állomás előtt összegyűlt hatalmas tömeg éljenzéssel fogadta a két államfőt, akik felémelt karral köszönték meg az üdvözlést.* Gömbös Gyula ellépett a díszgyenruhába öltözött *Carabinieri* sorfala előtt és ezután *Mussolini autóján a magyar követségre hajtatott.* Kedden délelőtt a magyar miniszterelnök feliratkozik audienciára az olasz királyi udvarban, ezután pedig *Mussolinivel* tanácskozik. Este kilenc órakor *Mussolini az Excelsior-szalló*-jában vacsorát ad a magyar miniszterelnök tiszteletére.

Titulescu és Jiftics nyilatkozatai
a marseillei merénylet ügyéről és a
Balkán-antant békepolitikájáról

Jiftics: Diplomáciai uton közöljük a nagyhatalmakkal a vizsgálat eredményét —
Titulescu: A Balkán-szövetség minden eshetőséggel szemben tudja a követendő utat

ISTAMBULBÓL jelentik: TITULESCU külügyminiszter a Havas-iroda képviselője előtt kijelentette, hogy a balkáni értekezlet határozataival, véleménye szerint, nagy politikai következmények járnak majd. A béke megőrzésének problémáját minden oldalról megvilágították. A Balkán-szövetség minden eshetőséggel szemben tudni fogja az utat, amelyet fenntartás nélkül fog követni.

— Mi nemcsak a magunk, de szomszédaink érdekében is dolgoztunk, mert úgy akartunk eljárni Bulgáriával szemben is, mintha a szövetségeseink volna. Hangsúlyozta végül a külügyminiszter, hogy a Balkán-szövetség már nem csupán biztonsági szövetség, hanem olyan politikai szervezet, amely a jövőben az ankarai alapszabályok szerint, az európai közösség javára munkálkodik. — mondotta a külügyminiszter.

Titulescu Törökországból jövet, hétfőn délután két órakor érkezett meg a bolgár határra. A külügyminisztert utján *Vasile STOICA* bulgáriai román követ és *FILOTTI* külügyminiszteri sajtófőnök és *NELISOR* titkár kísérik. A filippopoli-i határátkelést *STOLOV*, bolgár külügyminiszteri osz-

tályfőnök várta a külügyminisztert, akinek kocsijába beszállott és egész uton társaságában maradt.

A bolgár fővárosban *BACOLOV* külügyminiszter, továbbá a cseh, jugoszláv, török és görög követek, valamint a szófiai román kolónia köldöttsége várták a külügyminisztert. Titulescu a vasutól a román követségre hajtatott, ahol megszállt és rövid pihenés után a külügyminisztériumba ment. Titulescu és *Bacolov* itt több, mint egy fél órán át tárgyaltak egymással.

Belgrádi jelentés szerint *JEFTICS* külügyminiszter nyilatkozott a külföldi tudósítók előtt, akik megkérdezték, hogy nincs-e szándékában a marseillei merénylet ügyét a Népszövetség elé vinni? A külügyminiszter kijelentette, hogy mindenekelőtt diplomáciai uton fogják a vizsgálat eredményét a nagyhatalmakkal közölni. Ha azt fogják tanácsolni, hogy forduljon a Népszövetséghez, akkor Genfben megy ezzel az ügyvel, de ha azt tanácsolják, hogy térjen napirendre a dolog felett, akkor a délszláv állam meghajol a tanács előtt is.

Nagyszabású perspektívákkal indult meg a belföldi kölcsön jegyzése

**A hadsereg felszerelésére fordítja a kormány a kölcsön felét —
Egyházfők felhívása a jegyzésre.**

Aradon több mint egy félmilliót jegyeztek az első napon

A nagy erőpróba, amely az ország fejlesztése érdekében, minden állampolgár összefogását megkívánja, ma megindult. A mai nappal kezdődött meg a belföldi kölcsön jegyzése. Az Aradon eszközött jegyzésekből, valamint a Bucurestiből és az ország többi részeiből érkező jelentésekből kétségtelenül megállapítható, hogy az ország lakossága nemcsak, hogy belátta ennek a kölcsönnek nagy fontosságát és jelentőségét, de tudatában van annak is, hogy a kölcsön jegyzése milyen jó befektetést jelent számára. Tekintettel arra, hogy a jegyzés 25 napig, illetve e hó 30-ig tart, az illetékes körök nem vártak sokat a jegyzés első napjától. A miniszterelnökségre beutott jelentésekből azonban megállapítható, hogy mindazok, akik pesszimistikusan gondolkodtak, csalódtak, mert már ma, az első napon, a polgárok nagy táborra sietett lejegyezni azt az összeget, amely anyagi erőmük megfelelt.

Különösen a főváros állott nagy lelkesedéssel a kormány által megindított akció mellé. A jegyzési helyek előtt tömött sorokban állottak a polgárok, úgy, hogy a jegyzési helyek számát szaporítani kell a tolongás elkerülése végett. Délelőtt fél 10 órakor a kormány tagjai, a kormányelnökkel az élen, megjelentek a Nemzeti Bank pénztáránál, hogy hazafias kötelezettségüknek eleget tegyenek és jegyezzenek a kölcsönre. Tatarascu 50 ezer lejt, Anghelcsu 200.000 lejt, a többi miniszter egy-egy havi fizetését jegyezte le, ezen kívül is jegyeztek kölcsönt az egyes miniszterek, akik fejenként 100.000 lejtig jegyeztek. Az alminiszterek kölcsönjegyzése fejenként 30.000 lejt. Hogy mennyi jegyzés történt az első napon, nem lehet egyelőre tudni, amnyi azonban bizonyos, hogy a kölcsön sikere a legmerészebb várakozást is felülmúlja. Ez a helyzet országos viszonylatban is, ahol sok helyen a kölcsön szolgálatába állított tisztviselői gárda kevésnek bizonyult. Kitünő eredménynek számít, hogy a parasztság is megmozdult és nagy lelkesedéssel keresi fel a jegyzési helyeket.

Arad is lelkesen csatlakozik a belföldi kölcsön mozgalmához

A jelek szerint Arad sem marad az ország többi városai mögött és lelkesen csatlakozik a belföldi kölcsön mozgalmához. A Banca Nationala aradi fiókjánál már az első napon ötven ezer lejt jegyeztek le. Megemlítésre méltó, hogy a jegyzés magánosok részéről történt, tehát a vállalatok jegyzéseire eddig még sor nem került. Az Aradi Általános Takarékpénztár értékpapírosztályánál szintén nagy élénkség volt tapasztalható. Eltekintve a kölcsön iránti nagyarányú érdeklődéstől, az értékpapírokban erősebb üzlet fejlődött ki. Az osztály vezetője ezt azzal magyarázza, hogy azok, akik a jegyzésben részt akarnak venni, előregondoskodnak a jegyzést olcsóbbá tevő állampapírok beszerzéséről, mert míg ma például a Renta Improprietary (Kisajátítási kötvény) 42—43 százalékkal beszerezhető, valószínű, hogy néhány napon belül — a kereslet és a kínálat törvénye következtében — már 45—46 százalékra emelkedik. A jegyzés gondolatával komolyan foglalkozók igyekeztek jóelőre beszerezni a jegyzéshez szükséges állampapírokat, mert ilyen módon ma még a jegyzést 7—8 százalékkal olcsóbbá tudták tenni. Az intézetnél egyébként már a mai napon fix jegyzések is történtek. Az előjegyzéseket figyelembe véve, ennél a pénzügyintézetnél előreláthatólag jelentős eredménnyel zárul majd a kölcsön jegyzési akciója.

Az Aradmegyei Takarékpénztárnál hasonló a helyzet, itt is történtek jegyzések és nagy összegeket jegyeztek elő. Ezeket azonban még azért nem perfektuálták, mert a kölcsönjegyzők igyekeznek maguknak a jegyzés-

hez szükséges értékpapírokat beszerezni. A Victoria Takarékpénztárnál is olyan eredményt értek el, amelyre az első napon valóban nem számítottak. Itt az első napon lejegyzett összeg meghaladja a százharmincezer lejt. Ugyancsak nagy érdeklődés mutatkozott meg és jegyzések is történtek a Banca Nationalánál, a Societatea Bancara Romanánál, a Romcomitnál, az Erdélyi Banknál, a Sibiu Takarékpénztárnál, valamint a postatakarékpénztárnál és a pénzügyigazgatóságon is. A megyében történt jegyzésekről egyelőre még nem érkeztek meg a jelentések a pénzügyigazgatóságra.

A kölcsönjegyzéssel kapcsolatban érdemes megemlíteni, hogy a bucaresti-i tőzsdéről eltűntek az apró címletű állami értékpapírok.

Cristea Miron dr. pátriárka és Niemerower dr. nagyrabbi lelkesítő nyilatkozatai a kölcsönről

Dr. Cristea Miron, a gör. két román egyház patriarchája, a belföldi kölcsönrel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

— Kormányunk, nagyon helyesen, felszólítja az ország polgárait, hogy anyagi helyzetükhöz mérten járuljanak hozzá az újjáépítés munkálataihoz. Ezen kölcsön kibocsátása magasabb nemzeti érdekre való tekintettel történik. Ebből a kölcsönből a nemzetvédelem rendkívül kívánatos ügyét rendezik, jó utakat építenek, a nemzeti kultúrát fejlesztik, az arra rászoruló mezőgazdákat segélyben részesítik, de a vallás ügyét sem hagyják ki a sürgős tennivalók közül. A kultuszminiszter ur személyesen megígérte nekem, hogy

a kölcsönből minden egyes község, amelynek nincsen temploma, Istenházát kap, hogy a lakosság vallásos érzületét megerősítsék.

— A kölcsön jegyzésénél hazafiasabb cselekedet pillanatnyilag nincsen! Másrészt tökélelhelyezésnek is elsőrendű a kölcsön, amely négy és fél százalékos kamattérítéssel jár s az állam vállal érte szavatosságot. Tehát aki 1000 lejt értékű kötvényt jegyez, csak 880 lejt fizet, husz százalékát az aláírt összegnek államkötvényekben fizetheti, de kötvényét 1200 lejt értékkel szerepeltetik. A kölcsön ezer előnyét a város- és községvezetőkön, valamint minden egyes jegyzőhelyen és a lapokban közzétett jegyzési tervezetből láthatjuk.

— Viszont minden egyes polgár, magán- és közintézmények kötelesek az állam segítségére sietni, nehogy külföldi kölcsönt vegyen fel és ezáltal évtizedekre külföldieknek kössse le az államvagyonát. Tanácsolom tehát minden egyes lelki gyermeknek, papnak és hívőnek egyaránt, hogy siessen ennek a hazafias köteletségnek eleget tenni és jegyezzen a kölcsönből, amellyel védelmezőként az államot erősíti meg.

Tegnap délelőtt a fővárosi Coral-templomban Niemerower dr. országos nagyrabbi, a román koronarend parancsnoka és örökös szenátor szentbeszédet mondott, amelyet zsuffolt templom, több ezer ember hallgatott végig. A nagyrabbi szentbeszéde közben a belföldi kölcsönrel kapcsolatos hazafias kötelességre is kitért.

— A szentírás mindenkor arra szólított fel bennünket, hogy a közért dolgozzunk. Ha nem vonjuk ki magunkat semmi alól és a közösséggel egyetemben, vállalva dolgozzunk minden embertársunkért, jót cselekszünk.

— A belföldi kölcsön általános emberi szempontból előnyös. A közösség jegyzi a közösségért. Hasznos és ezért áldásos. Részt kell hogy vegyünk jegyzésében, mivel ezzel áldásos munkát végzünk. A hadsereg felszerelését és a nemzetgazdaság újjáépítését teszi lehető-

MIRCEA-ÉTTEREM és BODEGA.

Telefon 3-0157. Bucuresti Bdul Academiei 6
Elsőrendű szórakozóhely. Francia és román konyha
Dusan felszerelt búfét a konyhaművészet remekével
Délben és este rostonsült (gratar). - Legjobb bel-
és külföldi bork. - Azuga-sör. - Mérsékelt árak.
Zenekar az ismert hegedűművész Gică Stefanescu
vezetésével. Színház után vacsora.
Ig. Mircea és I. Căbăşanu.

A kölcsön prospektusa szerint tudvalevőleg a felajánlott összeg 20 százalék arányban 1922. előtt kibocsátott állampapírokkal is jegyezhető. Miután aránylag nagyon sok kisjegyzés (ezer, kétezer, ötezer, tízezer lejes jegyzés) várható és ennek következtében legalább öt-ezer lejes címletű értékpapír ezekben a kisjegyzésekben nem használható fel, a 100, 500 és 1000 lej névértékű állampapírforgalom már a múlt héten emelkedett és míg a mai napon a kisajátítási kötvény ötezernél nagyobb címletét 41 és fél százalékkal jegyezték, az apróbb címletek árfolyama a mai napon már 45—46 százalékot ért el, de még ezen az áron sem voltak kaphatók, mert a bucaresti-i bankok és az ekörelátó vidéki intézetek már a múlt héten felvásárolták a piacon lévő készletet.

A kölcsönjegyzés első napja alkalmából számos nyilatkozatot látott napvilágot, amely az országfejlesztési kölcsön jegyzésére buzdít.

vé ez a kölcsön. És sohase feledjük el, hogy egy tökéletesen felszerelt, pompásan működő hadsereg szükséges és a belső rend legbiztosabb záloga.

Egy jól felszerelt hadsereg eredményesen védi meg az ország határait és ezért fajra, felekezetre való különbség nélkül, részt kell, hogy vegyünk a nemzetmentő munkában.

A jól felszerelt hadsereg a biztonság záloga és bátran jelenthetjük ki, hogy a világbéke fenntartására irányuló mozgalom új erőre kap, ha hazánk harcászatiilag jól fel van szerelve. Messiási ideálunk ugyan az általános le-szerelés és az örök béke fegyvertelen megvalósítása, de addig sok idő telik el. Ezen időben pedig a védőegységeket elő kell készíteni és a hadsereget kellőképpen felszerelni. A román kultúra templomát most, a kultúra királyának uralkodási idején kell felépíteni s mi zsidók, a könyv népe, örömmel járulunk hozzá a kultúrának, a mezőgazdaságnak és az iparnak fel-
lendítéséhez.

— A belföldi kölcsön jegyzőire tehát áldásomat adom, áldva legyenek azok, akik kivesszik részüket a közösség kötelezettségvállalásából és így egész munkát végeznek.

Felhívást bocsátott ki tagjaihoz a belföldi kölcsön jegyzésével kapcsolatban

az UGIR, Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége, a Városok Országos Szövetsége, melynek elnöke: Donescu bucaresti-i főpolgármester kijelentette, hogy az ország minden városa támogatja a belföldi kölcsönt.

Idegenek is jegyezhetnek

A pénzügyminisztériumban tegnap értekezlet volt, amelyen a belföldi kölcsönnek idegen állampolgárok részéről történő jegyzését beszéltek meg. Elhatározták, hogy

az idegenek számára is szabaddá teszik a kölcsön jegyzését.

az általuk jegyzett idegen pénzeszközöket azonban lejre számítják át, mivel a kölcsön kötvényei lejről szólnak.

A zárolt lejjel történő jegyzések feltételeit később fogják közölni az érdekeltekkel.
A kormány el van határozva, hogy

a belföldi kölcsön ötven százalékát a hadsereg felszerelésére fordítja.

A jövő hét folyamán Tatarascu elnöklété alatt Anghelcsu Pál tábornok, Manoiilescu-Strunga és Slavescu miniszterek tanácskozásra ülnek össze, hogy a belföldi kölcsön felhasználásával kapcsolatos beruházásokat megbeszéljék.

Izgalmas jelenetek a biatorbágyi rém bünperének budapesti főtárgyalásán

Egyszerre öt „Leó“-t is felhozott védelmére Matuska Szilveszter — Megvasaltatták a cinikusan viselkedő tömeggyilkost

Erdélyben is járt az örültet szimuláló tömeggyilkos

Budapestről jelentik: Óriási érdeklődés mellett kezdődött meg ma reggel Matuska Szilveszter ügyének főtárgyalása. A főtárgyalás színhelyét a Marton-tanács a nagy érdeklődésre való tekintettel a pestvidéki törvényszék épületéből a budapesti törvényszék főtárgyalási termébe tette át. A kora reggeli órákban rendőrök szállták meg az épületet, hogy elejét vegyék az esetleges rendezavarásoknak. Azok a kivételes egyének, akik jegyet kaptak a főtárgyalásra, már reggel 9 óra előtt elfoglalták helyüket a teremben. A bíróság 9 óra 25 perckor vonult be a terembe. Az elnök székét Marton Albert tanácselnök foglalta el, a vádhatóság képviselőjében Götz Béta és Oláh János ügyészek jelentek meg, míg Matuskát Lévy Tibor dr. ügyvéd védi. Rajtuk kívül helyet foglalt a teremben két orvosszakértő, egy ellenőrző orvosszakértő és egy jegyzőszakértő. Matuska Szilvesztert az elnök utasítására csak ezután hozta elő öt szuronyos, erősen megbilincselve. A teremben levették róla a bilincset és eközben Matuska idegesen nézett körül. Felveszik a személyi adatait, majd sor kerül a vádirat ismertetésére. Ebből kiderül, hogy

az ügyészség 22 rendbeli gyilkosság és 14 rendbeli gyilkossági kísérlet büntette címen emel vádat Matuska Szilveszter 42 éves bécsi lakos ellen.

Matuska „leó“-zik

A vádirat ismertetése után a bíróság megkezdte Matuska Szilveszter kihallgatását. Ekkor derült csak ki, hogy

a megöregzett ember sokkal nagyobb komédiát fog csinálni a tárgyalásból, mint azt a legmerészebbek is sejtették és sokkal tanasztikusabban viselkedik a bíróság előtt, mint azt Bécsben csinálta.

Marton Albert elnök szinte percenkint rászól, hogy viselkedjék komolyabban, folytonosan figyelmezteti, hogy hagyja abba mókáit, mert kénytelen lesz megbüntetni, de hiába való minden fáradozása. Vallomása elején kijelenti, hogy bűnösnek érzi magát és teljes szívéből bánja elkövetett tetteit. Amikor az elnök a bűntett elkövetésének okát kérdezi, Matuska mindjárt azzal folytatja vallomását, hogy „Leó szelleme“ parancsolta rá.

— Várjon csak, ott még nem tartunk, még ráér „leózni“ — mondotta az elnök.

Matuska ezután is Leókról beszél és kiderül az előadásából, hogy nem kevesebb, mint öt Leóról tud. Ezek közül a legveszedelmesebbel 1917-ben, a háboru alatt találkozott és ez mondotta neki, hogy híres ember lesz belőle. Mialatt ezeket mondja, állandóan idegesen kotorászik a zsebeiben, majd felhuzza a nadrágjának a szárát és mutogatja lakkcipőjét. Az elnök megkérdezi Matuskát, volt-e már büntetve?

— Most is büntetés alatt állok — feleli a vádlott — mert a bécsi Landesgericht is elítélte, miután Ausztriában is hasonló büntetést követtem el!

Az elnök ezután elébe tárja, hogy nem érez-e valami megbánást?

— Dehogyan nem, — válaszolja, — külsőleg ugyan nem látszik rajtam, pedig már eleget sirtam.

Ezután ismét arról beszél, hogy miért követte el a borzalmas cselekedetét. Ujból hivatkozik arra, hogy Leó szelleme szugerálta neki

Kopott, rongált

disztárgyat, evőeszközt aranyoz, ezüstöz, nikkelez

Nézze! Sr. Eminescu 13. 4665

a tettet. Az elnök felszólítására ezután felsorolja a Leokat.

— Először: XHI. Leó pápát már gyermekkoromban ismertem!

Az elnök azonban ismét leinti, hogy ne vicceljen. Matuska azonban tovább folytatja a Leókról szóló előadását és elmondja, hogy volt egy Gáspár Leo, akivel a háboru alatt igen sokszor találkozott. Azt mondja, hogy

a Leókban neki a sátán jelentkezett, a rossz szellem, amely mindig csak rossz dolgokra akarta őt rávenni. A Leók mindig frakkban jártak és az egyik Leóval 1918-ban Erdélyben, egy ottani kis város közelében találkozott, amikor ő századparancsnok volt. Az a Leó akkor szénát kaszált.

A tárgyalás megnyitásakor Matuska félhangon mormol, imádkozik. Az elnök azt kérde tőle, hogy mint tanítónak, volt-e baja a leányokkal. Utána pedig a katonáskodásáról hallgatja ki és Matuska pontosan felsorolja egy-

Matuskának „jól áll“ a doktori cím...

A délutáni tárgyaláson az elnök intézkedésére a fogházörök bilincsek nélkül állítják ismét a bíróság elé a vádlottat. Az érdeklődők száma már kissé mecsappant. Az elnök azt kérdezi Matuskától, hogy az 1916-ban kiállított állampolgársági bizonyítványra hogyan került a neve elé a doktori cím? Matuska erre így válaszol:

— *Protokollból kaptam!*

— Hogyan mondhat ilyesmit? — kérdezi az elnök.

— Miért? Történt már ilyen eset több is. És nekem amellett nagyon jól állott ez a cím!

Ezután elmondja, hogy valamikor meghamisított egy szerződést és egyszer pedig eljárás indítottak ellene a hatóságok hamis tanúzásra való felbujtás címén.

A második szünet után a szerződés hamisításra és a hamis tanúzásra való felbujtásra vonatkozólag hallgatta ki az elnök Matuskát. Megállapítást nyert, hogy ezekben a perekben Matuskát felmentették. Matuska ezután részvénytársasági igazgatói szerepléséről beszél és megállapítja, hogy ez az állás inkább csak cím volt számára, de haszonnal nem jár.

Az elnök újabb szünetet rendel el és Matuskát megbilincselve leszállították. A tárgyalás további folyamán a biatorbágyi rém pénzügyi eseteit ismerteti. Egy időben terménykereskedéssel foglalkozott, gyakran lerándult Makóra, ahol

Megölték apjukat az anyjuk biztatására

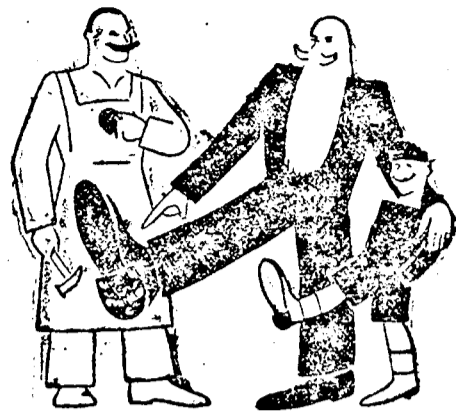
Borzalmas gyilkosság Mercurea-Clucon — Megfojtották, majd a vonat o'ó fektették a vagyonos gazdalkodót az elvetemült gyermekek

Mercurea-Cluconról jelentik: A város közelében a vasuti sineken koltan találtak Vajda Illés vagyonos földesgazdát. A rendőri bizottság megállapította, hogy Vajdát előbb megfojtották s aztán hurcolták a vasuti pályatestre. Egy tehervonat kerekkel borzalmasan összeroncolt a sinekre fektetett holttestet, az orvos szakértők azonban megállapították, hogy Vajda nem vethette magát a vonat kerekéi alá, tehát öngyilkosságról sem lehet szó,

mert a földmives már halott volt, amikor a pályatestre helyezték.

A vagyonos Vajda Illés iszákos ember volt s emiatt csatádjával rossz viszonyban élt. Közel fekvő volt a gondolat, hogy a család fő hozzátartozói tették el láb alól. A rendőrség letartóztatta Vajda feleségét és gyermekeit s az utóbbiak rövidesen bevallották, hogy apjukat ők ölték meg, még pedig anyjuk biztatására.

MIUTÁN OLY SOKÁ TARTOTT

KÉRÜNK UJBÓL

PALMA

SARKOT

.....
másután az éveket, hogy hol, melyik gyalogezredben szolgált és hogy a háboruban hol töltötte az időt. Aztán észreveszi, hogy elfeledkezett magáról és ismét mókázni kezd, de ekkor már az elnöknek elfogyott a türelme és megvasaltatta a börtönőrökkel Matuskát, aki most egy kissé rendesebben viselkedett.

.....
Kormányát vásárolt. Társa, Darvas Elemér ismert kommunista volt. Matuska kijelenti, hogy csak a főkapitányságon tudta meg, hogy Darvas kommunista. Bécsben három házat eladta és a Hofgassen akart új házat építtetni. Ehhez az állam hozzájárulását is kérte, de ezt megtagadták, mert külföldi volt. Ekkor szövetkezett létesített. Később a Hofgassen levő háza, amelyet 36.000 schillingért építtetett, leégett.

Amikor az elnök megemlíti, hogy Matuska ekkor a biztosító társaságtól 18.000 schilling kártérítést kapott, Matuska hangsúlyozza,

.....
hogy a tüzhöz semmi köze sem volt és a hatósági vizsgálat is megállapította, hogy a kemény volt rossz. Amikor az elnök azt kérde tőle, hogy felesége betegségére mit költött, zokogni kezd és azt mondja, hogy 300 schillingbe került havonta felesége sanatoriumi kezelése. Kijelenti, hogy fogalma sincs róla, hogy hogyan tünt el a vagyona. Arra a kérdésre, hogy járt-e külföldön azt válaszolja, hogy Csehszlovákiában nem volt, Németországban pedig csak a merénylet idején járt. Ezután találmányairól számol be.

.....
Az egyik találmánya szerint a szemben jövő vonatok egy sín páron közlekedhettek, még pedig oly módon, hogy egymásra szeladtak. Kitalált egy vasuti jelző készüléket is és erről a bécsi főtárgyaláson sokat vitatkozott szakemberekkel, akik azonban „nem értettek a vasuti dolgokhoz“. Szekszuális gyengeség ellen is kitalált egy szert és Gebenszky Leoval együtt készítette. A tárgyalást kedd reggel folytatják.

CORSO!

3, 5, 7, 9 1/4 órákor!

MA PREMIER!

EGY FILM, MELY MILLIÓKAT VONZ!

TARZAN ÉS PAJTÁSA! JOHNNY WEISSMÜLLER, MAUREN O'SULLIVAN

.....
Ma naptól kezdve árusítunk jegyeket egész hétre! Minden városban nagy tolongás volt a pénztáraknál, rendőrök tartották tenn a rendet. — Ennek elkerülése végett kérjük a jegyeket előre megvenni! Diákoknak kedvezmény! — Naponta 3 órákor is tartunk előadásokat! Consum könyvre részletfizetésre adunk jegyeket! 494

REGGEL, DÉLBE, ESTE, IGYUNK ATLANTICA kávé t. 404 TEL. 609

Részletes beismerő vallomást tett az elfogott budapesti rablógyilkos

Budapestről jelentik: Vasárnap lap számunkban részletesen foglalkoztunk azzal a megdöbbentő gyilkossággal, amely szombaton éjszaka történt Budapesten, a magyar főváros legforgalmasabb pontján, a Vilmos császár-úton. A nemrégiben megnyílt City-mozgó mellett Pólya Sándorné, Pólya Sándor ezredes özvegyének trafikája volt. Az idős uriaszony rendszerint megvárta a mozielőadás befejezését és így csak, különösen szombatonként, a késő éjszakai órákban zárta le üzletét. Szombaton is így történt, de a késői zárásnak véres gyilkosság lett a következménye. A védtelen uriaszonyt megtámadta egy Horváth Sándor nevű állás nélküli kereskedő, aki kegyetlen módon

meggyilkolta, majd kirabolta a szerencsétlen uriaszonyt.

Tettének elkövetése után elmenekült, de a budapesti rendőrség rövid nyomozás után kézre kerítette az elvetemült embert, aki vallomásaiban teljes részletességgel feltárja a borzalmas bűntény körülményeit és lefolyását.

Horváth Sándor elmondta, hogy hónapok óta állástalanul tengődik. Több ismerőstől pénzt vett fel, hogy a vásárcsarnokban standot béreljen magának és így tartsa fenn magát, a pénzt azonban lövésre költötte. A könnyelmű embert hitelezői egyre szorongatták és feljelentéssel fenyegették meg. Ekkor érelődött meg benne a gondolat, hogy szerez magának pénzt. Pólyánét több, mint tíz hónapja ismerte és tudta, hogy sok pénzt tart trafikájában. A gyilkosság napján már súlyossá vált a pénzkérdés, mert lakásából is ki akarták tenni. Elhatározta — vallomása szerint, — hogy elkábítja Pólya Sándornét és így szerzi meg a pénzt. Előbb aláírást akart feltenni, de meggondolta a dolgot, mert félt, hogy az ezredesné lármát csap, ha meglátja aláírásban bejőni. A gyilkosság estéjén egy közeli kocsmában ivott, kártyázott. A pezsgősüveget még hazulról hozta magával.

Valamivel 11 óra után Pólyáné kijött a trafikából és félig lehuzta a redőnyt, akkor lépett hozzá és kérte, hogy adjon egy doboz Mirjamot. Az uriaszony készségesen visszasietett az üzletbe, nyomába Horváth Sándorral, aki, amint beléptek az üzletbe, belülről lerántotta a redőnyt, majd

hirtelen megfordult és a pezsgősüveggel fejbe vágta az uriaszonyt.

Pólya Sándorné vértől borítva, eszméletlenül terült el a földön. Horváth sietve betömte

a rendőny kémlelő nyílását, majd a fiókokhoz lépett és a pénzt szedte elő. A bolttal szomszédos kis helyiségben is kutatott pénz után és ekkor Pólyáné nyöszörgő segélykiáltásaira lett figyelmes.

Felkapta a szeneslapátot és azzal több ütést mért a szerencsétlen asszony fejére,

aki ismét elvesztette eszméletét. A Wertheim-szekrényt nyitotta fel ezután és az ott talált pénzt magához vette. Pólya Sándorné időköz-

ben ismét magához tért és hörögni kezdett. Horváth most már végképp el akarta némitani az ezredesné és egy fadarabbal addig ütötte Pólyáné fejét, amíg élet volt benne.

A borzalmas tett elkövetése után kitöpözött az üzletből, és hazament. A bevezetődött ruháját kimosta, másnap pedig egy szabóhoz küldte kivasatni.

ez a szabó leplezte le azután a gyilkost.

Horváth még aznap délután lövésre ment és 1200 pengőt veszített, majd visszatérve a pályáról, ruhát és kalapot vásárolt magának. Többre már nem volt ideje, mert a rendőrség rátalált és leleplezte. Horváthnál a rabolt pénzből mindössze 910 pengőt találtak meg.

FIGYELEM!

Hajszálakat véglegesen és nyomtalanul — testfogyasztást helyi és általánost — garanciával végez

PILISINE

kozmetika Arad, Bul. Regina Maria 15.

Színház — Irodalom — Művészet

Dálnoki Nagy Lajos-premier Aradon

Szendrey Mihály szinigazgató a napokban felkereste Dálnoki Nagy Lajost és azt a kérést terjesztette elő, hogy miután tudomása szerint Dálnoki Nagy Lajosnak vannak még elő nem adott színművei, valamelyik darabját előadásra engedje át. Dálnoki Nagy Lajos hajlandónak nyilatkozott egy, a közelmúltban prózában megírt, a mai időben játszó háromfelvonásos színijátékát az aradi színháznak átengedni. Az olvasópróbák már legközelebb megkezdődnek és az új darab előreláthatólag november vége felé kerül előadásra Forgács Sándor rendezésében, ami garanciája lesz a fővárosi nivóju előadásnak.

* Az aradi Városi Színház műsora. Kedd este fél 9 órakor: Szerencsemalac (nagy kacagató francia vígoperett, itt először, Csak felnőtteknek. A) hárlet). Szerda délután 4 órakor: Sárga cserebogár (operett-ujdonság, nagyon olcsó helyárral). Este fél 9 órakor: Szerencsemalac (ujdonság, másodsor). Erényi Böske legjobb alakítása, B) hárlet). Csütörtökön, pénteken és szombaton: Román előadás. Vasárnap délután 3 órakor: János vitéz, új rendezésben, itt először, Sóllyom Győzővel a címszerepben. Délután 6 órakor: Szerencsemalac, újdonság, harmadsor. Este 9 órakor: János vitéz. Új betanulásban, másodsor.

* Ma van a Szerencsemalac premierje! Gondos és alapos előkészületek után ma, kedden este fél 9 órakor egy mulatságos és rendkívül érdekes tárgyú zenés bohózat, mondhatnánk azt is, hogy vígoperett-ujdonság: a Szerencsemalac kerül bemutatásra az aradi színházban. Az óriási érdeklődésre való tekintettel, ennek a kitűnő darabnak a ma esti bemutatója zsufolt nézőtér előtt fog megtörténni. Érthető is az a nagy érdeklődés. Hiszen a szerencsemalac Párisból indult el diadalutjára és rövid idő alatt meghódította nemcsak Európa, hanem Amerika színházközönségét is. A Szerencsemalac aradi sikerének központjában Erényi Böske (Ivoneja) áll, aki ma este felülmúlja önmagát. A siker többi főszereplői Dálnoki Dudus és Gömör Emma. A férfifőszerepek is a legjobb kezekben vannak, amennyiben Jávor Alfréd, iij. Szendrey, Tompa Laci, Kozma Hugó, Olasz Lajos legjobb alakításukat viszik ma este a színpad. Rendkívüli sikere lesz Mészáros Bélának, aki nemcsak mint Henry, hanem mint a Szerencsemalac ötletes rendezője nyeri el a pálmát. A Szerencsemalac előadásaira egészen fiatal lányoknak nem szolgáltat ki jegyet a pénztár, de az érettebb fiatalság a szülők jelenlétében nagyon fogja élvezni ezt a finom, francia szellemességgel felépített és megírt bohózatot, melynek magyar színre dolgozása a kitűnő humorú Vaszary János érdeme.

Az aradi magyar színház háromnapos vendéjátéka Pecican

Csütörtökön reggel három nagy autobusz vonul ki Pecicára az aradi magyar színház teljes személyzete, ahol Eisemann híres „Vadvirág” c. operett-ujdonságával nyitja meg háromnapos vendéjátékának sorozatát. A társulat bemutatja még Erdélyi Mihály „Sárga cserebogár” és Letraz-Vaszary-Steinbrecher „Szerencsemalac” című ujdonságát is.

* Szerdán délután: Sárga cserebogár, olcsó helyárral. Erdélyi Mihály nagyszerű operett-ujdonságának, a Sárga cserebogár-nak szerdán délután 4 órakor lesz az első olcsóhelyáras ifjúsági előadása.

* A János vitéz új rendezésben és új betanításban vasárnap délután 3 órakor kerül a közönség elé. Vasárnap este 9 órakor másodsor megy a János vitéz. A címszerepet Sóllyom Győző játssza, akinek ez egyik legkedveltebb és legparádásabb szerepe.

Husz év előtti bűnjelet: egy aranyláncot árvereztet el az aradi bíróság

Az elmúlt napokban érdekes és értékes leletre bukkantak az aradi járásbíróság elnöki osztályán. Az egyik poros fiók mélyén, egy borítottban aranyláncra bukkantak és amikor az eredetét kutatták, mindössze egy cédulát találtak, ezzel a felirással:

„Bűnjelet Balán és társai elleni lopási ügyben”.

Az ügy 1914-es, tehát pontosan husz esztendővel ezelőtti. Most már kutatás indult meg az akták iránt, hogy abból megállapítsák, kitől lopták el az aranyláncot, ekkor azonban megállapítást nyert, hogy az 1918-as évben eltűntek az iratok. Elégették őket, vagy eladták makulaturapapírnak. A jogos tulajdonos megállapítása nem sikerült, mire

a járásbíróság elhatározta, hogy az aranyláncot az állam javára értékesíti.

És a mai napon megjelent az árverési hirdetmény az aradi törvényszék előcsarnokában: november 10-ikén elárverezik az aradi járásbíróság elnöki osztályán a husz esztendő előtti bűnjelet, amely két évtizeden át elfeledve hevert egy íróasztali fiók mélyén.

Az ügynek talán egyetlen szereplője sem él, s pár nap múlva véglegesen eltűnik az ismeretlenség homályába burkolt Balán-ügy utolsó emléke.

GRAND HOTEL IMPERIAL NAGYSZÁLLODA BUDAPEST.

Egy perc a Keleti pályaudvartól.
A magyar főváros legújabb szálloda-épülete. :: Minden modern komforttal. :: Előrangú családi ház.

ÉTTEREM.

Legolesőbb árak, hosszabb tartózkodásra különleges megállapodások, teljes vagy részleges pensioval is. Igazolt előfizetőknek 20% szobaárkedvezmény!

MA,
kedden
este

8 1/2 órakor

Premier!

Szerencsemalac

Szenzációs zenés bohózat-ujdonság!

Csak felnőtteknek!

Itt először!

Városi Színház

Hatalmas gyászoló tömeg bucsuztatta el kisjolsvai Szabó Zoltánt

Koszoruk nagy tömege a ravatalon — Az elhunyt tábornok utolsó útja — Ghiorocon helyezik örök pihenőre az aradi kormány volt hadügyminiszterét

A gyászolók, az együttérzők hatalmas tömege sereglette körül az őszi, halódó napsütésben a Consistorului-ucca 10. számú házának udvarán felállított ravatalt. A kapu előtt két zsufozásig megrakott koszoruskocsi állott, telve azokkal a virágokkal, amelyeket utolsó üdvözlésként a szeretet és kegyelet jeléül küldtek a rokonok, jóbarátok, tisztelők és ismerősök. Végig az uccán hosszú kocsi- és autósor húzódott.

Bent a házban komor gyászpompa lüktött. A kapualjat a menyezetig fekete drapériák borították, amelyek végigkísérték a belépőt a folyosón is abba a szobába, ahol virágoktól körülvevett ravatalon elhelyezett diszkoporsóban, fekete ruhába öltöztetve néhai kisjolsvai Szabó Zoltán nyugodott. A ravatal mellett ott ült az összecsupkolt és a ránehezűd fájdalomtól vég-sőkig megviselt özvegy, mögötte pedig könnybefutó szemekkel állottak a rokonok.

Az utolsó Istenhöz a ravatal előtt

Az udvaron felállított ravatal köré már a kora délutáni órákban hatalmas tömeg csoportosult. Egymásután érkeztek az előkelőségek, akik utolsó kegyeletüket kívánták leróni az elhunytal szemben. *Sulyok* István királyhágómelléki református püspök képviselőiében *Csernák* Béla püspöki helyettes, oradeai esperes jelent meg. A salontai egyházmegyét *Arday* Aladár salontai egyházmegyei esperes képviselte és ott voltak még *Dohy* Árpád salontai lelkész, *Bokor* Sándor iarmatai lelkész, míg az aradi református egyház részéről *uzoni Kovács* Zoltán hitoktató lelkész és *Fekete* Dezső segédlelkész. Ott sorakoztak a ravatal körül a presbitérium tagjai is. Az előkelőségek sorában ott láttuk az elhunyt volt katonatársait: *Thomka* Zoltán ezredest, *Lilienthal* nyugalmazott ezredest, *Hausner* nyugalmazott ezredest, *Draser* nyugalmazott alezredest, valamint gróf *Tisza* Kálmán csegödi földbirtokost és *Fráter* Emil salontai földbirtokost, az egyházkerület főgondnokait. *Frint* Lajos evangélikus püspököt, *Purgly* Lászlót, az evangélikus egyház főgondnokát, dr. *Lakatos* Ottó plébánost, *Szabó* Gábor plébániai irodavezetőt, dr. *Cotioiu* Romulus országgyűlési képviselőt, dr. *Iancu* Corneli, *Babescu* Elek nyugalmazott ezredest, dr. *Beles* Jenő közjegyzőt, dr. *Parecz* Béla v. képviselőt, az aradi Magyar Párt h. elnökét, dr. *Velcsov* Gézát, *Justh* János ny. főispánt, gróf *Porcia* Lajost, dr. *Nagy* Sándort, dr. *Löcs* Rezsőt, báró *Exterde* Kálmánt, dr. *Schütz* Henriket, *Faragó* Rezső és *Tauszk* Jenő vezérigazgatókat, *Földes* Soma ny. vezérigazgatót, dr. *Szöllösi* Zsigmondot, *Kneffel* Bélát, dr. *Rácz*

Uj liberális pártfrakció bontott zászlót Clujon

„Csak egy akarat lehet a pártban, nem kettő”.

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul írja: A liberális-pártban akció indult meg egy új csoport megszervezésére. Az új csoport, amelynek élén *Bratianu* Dinu személyes jóbarátja, egy clujii egyetemi tanár áll, azt a célt tűzte ki, hogy a pártban helyreállítsa a belső tevélyemet. A párt neve: „Prin noi insine — parlamentari politikai kör”. A mozgalom vezetői, akik rövidesen felveszik a kontaktust a pártelnökkel, hangoztatják, hogy a párt gazdasági és politikai irányvonala is eltért a *Bratianu* által leiktetett irányelvektől. Meg kell valósítani — hangoztatják a vezetők — hogy a pártban ismét egy akarat legyen urrá és ne lehessen két különböző ható erő: a miniszterelnök és a pártelnök ereje.

Itt írjuk meg egyébként, hogy a parlament megnyitása előtt a georgisták nagy akciót kezdenek, amelynek során sorozatos népgyűléseket hívnak össze. Az első ilyen népgyűlés huszonötödikén lesz a fővárosban.

Sándort, dr. *Sugár* Jenőt, dr. *Borsos* Bélát, *Deutsch* Károlyt, a volt Központi Takarékpénztár egykori igazgatóját, dr. *Baross* Zsigmondot, dr. *Balogh* Ernőt, az ineu-i kórház igazgató-főorvosát, *Hertzka* Ármim pancotai uradalmi igazgatót, *Kádas* Kálmán nyugalmazott főjegyzőt és még Arad és a megye társadalmi életének számos vezetőjét.

Pontosan három óraker hozták ki az udvarra és helyezték el az ott felállított ravatalon a koporsót. A ravatal előtt kis asztalkán, piros párnákon sorakoztak egymás mellett az elhunyt rendjelei, kitüntetései. A koporsót roskadozó léptekkel követő özvegy és a gyászoló család a ravatal jobb oldalán foglalt helyet. Zsoltár hangjai töltötték be az udvart, a *Hirsch* József kántor vezetése alatt működő református énekkar gyászdala vezette be a szertartást. Amikor a zsoltár utolsó hangjai is elszálltak, *Kovács* Zoltán hitoktató-lelkész lépett a ravatal elé és az őszinte fájdalomtól áthatott, fátyolos hangon mondta el gyászbeszédét.

— *Kisjolsvai Szabó Zoltán, a református egyház vezető főgondnoka csendesen elhunyt... „Halnak, halnak, egyre halnak, színe-lángja a magyarnak...”*

Markáns szavakkal ecsetelte ezután néhai kisjolsvai Szabó Zoltán jellemét, amely a törhetetlen vallásos érzésben ezűdött meg. Rávilágított azokra az érdemekre, amelyeket egyháza szolgálatában szerzett.

— Az aradi református egyház nevében vallomást teszek itt — mondotta. — Szerettük őt! — ezt a bölcs és jóságos vezetőt. Mintha koporsóján a Krisztus igéjét látnánk: „Légy hü mindhalálig és neked adom az élet koronáját”. Kisjolsvai Szabó Zoltán hü és egész ember. Hü a családban és hűséges magyar. Krisztusnak alázatos, hűséges gyermeke. Hisszük, hogy övé lesz a Krisztus jutalma: az örök élet!...

A református egyházközségek bucsuja

A lelkész ezután imát mondott, megáldotta a távozót, majd pedig *Arday* Aladár salontai esperes mondott mélyenszántó, szívbe és lélekbemarkoló, költői gondolatokban gazdag gyászbeszédét.

— *Harminc egyházközség harangja hívogatott ma erre a temetésre.* A harminc egyházközség minden híve nem jöhetett el erre a helyre, de lélekben együtt vagyunk itt mind, bus kálvinista magyarok. *Negyvenötezer lélekből álló gyűlekezetednek láthatatlan serege itt sorakozik e felekeruhás sereg mögött.* Az őszből, életed őszéből nekünk is jutott tizenkét esztendő. Köszönjük neked e drága ajándékot. Ha e koporsóba nézünk, úgy érezzük, mintha külső arcod egyre távolodna tőlünk és egyre elmosódottabbá válna, de belső arcod, melyet oly jól ismertünk, mintha egyre közelebb jönne és ez a nemes vonásokkal megmintázott belső arcod, magasztos lelkivilágod örökre a mienk marad.

Az esperes szavai ismételtelen is zokogásba fultak és nagy hatást kiváltott beszédét áldó szavakkal fejezte be. Ujból felhangzott a zsoltár, majd pedig elindult a gyászmenet a hegyaljai villamos állomás felé. Itt a koporsót, valamint a koszorukat furgonra helyezték és ezzel szállították ki az elhunyt földi maradványait Ghioroconra. A hozzátartozók a koporsót autón követték. Ghiorocon a holttestet az ottani református templomban ravatalozták fel és itt marad kedd reggel 10 óráig, majd pedig

**Bundák, szörmék
legoicsóbban
Neuländernél**
Fischer Eliz-palota. 4150

KÖLNIVIZ, SZAPPAN

puder, fogkrém és minden piperecikket

LEGOLCSÓBBAN a MOST MEGNYILT

CORSO parfumeria

ÁRUSIT Strada Metianu 1. szám

átszállítják a katolikus templomba és innen helyezik örök nyugalomra a Tagányiak családí sirboltjában.

Részvétüket kifejezték táviratilag vagy levéllal: *Sulyok* István ref. püspök (Oradea), *Marsieu* Iustin dr. v. prefektus (Arad), *Presbiterium* (Chisineu-Cris), *Liptay* György százados (Nyiregyháza), dr. *Martos* Ferenc (Budapest), *Kelemen* Lajos (Budapest), dr. *Margittay* Szaniszlóné (Budapest), dr. *Botis* Aurel orvos (Arad), *Dálnoki* Nagy Lajos volt alispán (Arad), *Schill* József nyug. alispán (Budapest), dr. *Bogdan* Virgil kir. közjegyző és neje (Arad), *Tauszk* Jenő vezérigazgató (Arad), *Goldschmidt* Sándorné (Arad), *Kovács* János honvédszár-alezredes özvegye (Arad), *Kneffel* Lajos (Arad), dr. *Szöllössi* Zsigmond (Arad), dr. *Moldovan* Silvius, az ügyvédi Kamara dékánja (Arad), *Fodor* Gyula nyug. vezérigazgató (Arad), dr. *Pozsgay* István és neje (Arad), dr. *Lukáts* Jenő és neje (Arad), *Dániel* Péter (Arad), *Aradi* Közlöny.

Személyesen kondoláltak: *Frint* Lajos ev. püspök (Arad), *Purgly* János nagybirtokos (Sofrona), dr. *Cotioiu* Romulus orsz. gyűl. képviselő (Arad), dr. *Iancu* Cornel volt képviselő (Arad), dr. *Rácz* Sándor (Arad), *Justh* János (Arad), *Zikó* János (Arad), dr. *Kelc* Gyula (Arad), dr. *Zubor* Imre (Arad), dr. *Velcsov* Géza volt alpolgármester (Arad), dr. *Parecz* Béla volt képviselő (Arad), dr. *Parecz* György (Arad), a volt tisztársak közül számosan, azonkívül a református presbiterium és előljáróság teljes számban, a református nőszövetség képviselői, a gradistei protestánskör, számosan *Curticioról* és igen sokan a *Hegyalja* birtokosai közül.

A koszoruk feliratai

Mindenemé: — *Hálnakád.* Szeretett keresztapám — *Pisti.* Felejthetetlen jó testvércémnek — *Duki.* Felejthetetlen sógoromnak — *Kálmán.* A jó Zoltánnak szeretettel — *Gizától.* Felejthetetlen jó keresztapának — *Manci.* Erzsike. Rokoni szeretettel — *Manci* és *Janesi.* Szeretetteljes barátsággal — *Juliska* és *Bódi.* Szeretett Zoltánunknak — *Karcsi* és *Elza.* A jó rokonnak — *Henriette,* *Hermin.* Szeretett jó Zoltánunknak — *Feriék.* Forrón szeretett keresztapánknak — *Lazi,* *Vera,* *Marika.* Szeretettel — *Irma* és *Ella.* Forrón szeretett keresztapának — *Ilonka* és *Gyurka.* Az örök viszontlátásig — *Ilma* és *Pista.* Hálás szeretettel — *Mária* és *Janesi.* Utolsó üdvözlés — *Erzsi* és családja. Gróf *Tisza* Kálmán. Baráti üdvözléssel — *Cornel.* Mély tisztelettel jeléül — *Dr. Kabdebó* György. Kegyelete jeléül — *Vámos* Miklós. Kegyelete jeléül — *Aradi* evangélikus egyház. Szeretve tisztelt főgondnokának — *Az aradi ref. egyház.* Kegyeletünk jeléül — *A református nőszövetség.* Utolsó üdvözlés — *Gradistei* protestánskör. Az érdem elismerése jeléül igaz tisztelettel nagynevű egyházmegyei gondnokának — *A királyhágómelléki egyházkerület.* Hála szeretet jeléül — *Kovács-család.* Mély tisztelettel — *Schwartz* Aladár és családja. Tisztelete jeléül — *Tóth* Ferenc és családja. Nemes lelkű jóakarómnak — *K. Taub* Aranka. Felejthetetlen jó főnökünknek — *Hálás* tisztviselői. Mély fájdalommal — *Aranka.* Hálás szeretete jeléül — *Dada.* Őszinte hála jeléül — *Ferenczy* Lajos és családja. Szeretett jó gazdánknak — *Léni,* *Iiona,* *Rozika.*

CENTRAL: Ma utoljára! 5. 7¹/₄ és 9¹/₄ óraker:

ARANY (Gold)

Hans Albers — Brigitte Helm

SELECT: 5, 7¹/₄ és 9¹/₄ óraker.

A kongresszus szórakozás

Szellemes vigjáték, kitűnő fűszerepűkkel.

Joan Blondell, Adolphe Menjou, Mary Astor, Dick Powell

Jön: *Kay* Franols a világ legérdekesebb színésznője *Kertész Mihály* filmjében: **Tanja, A moszkvai leány** (Mandalay). 504

HIREK

— **IDŐPROGNÓZIS:** Változó légáramlás, az eső szünet, a hőmérséklet kissé emelkedik, napal egyes helyeken derültebb, éjjel mindenütt fagy.

— **Fellebbeznek a B-listás tisztviselők.** Bucarestből jelentik: A kereskedelmi és ipariügyi minisztériumba ma egész sor fellebbezés érkezett a B-listára tett tisztviselők részéről. A fellebbezéseket elfogadták és péntekig le is tárgyalják azokat.

— **Aradváros vezetőségének ülése.** Kedden délelőtt tartja a maximális árakat megállapító ülést Aradváros vezetősége. Délután Ursu János dr. interimár-bizottsági elnök Constantaba utazik, hogy személyesen vegyen részt Luca belügyi alminiszter értekezletén, amelyet a városvezetők számára tartanak.

— **Lelőtték egy bucuresti-i rendőrtisztet.** Ploestiből jelentik: Teodorescu rendőrtisztet egy házkutatás alkalmával két bűnöző lelőtte. A két bűnözőt: Olteanu és Parvant letartóztatták. A rendőrtisztet haldokolva szállították a kórházba.

— **Éhségstrájkba léptek a cernauti-i rabok.** Bucarestből jelentik: A cernauti-i börtönben 25 rab éhségstrájkot kezdett, tiltakozásképpen, hogy perük főtárgyalását elhalasztották. A hatóságok megtették az intézkedéseket az éhségstrájk letörésére.

— **Harmincmillió tüzkár Bucarestben.** Bucarestből jelentik: A Rahovei-uton levő Traian-malom ma reggel kigyulladt és a tüzoltók tehetetlennek bizonyultak a veszedelemmel szemben. A tüzoltók munkája most már csak arra irányul, hogy a veszedelem továbbterjedését lehetetlenné tegyék. A kár meghaladja a harmincmillió lejt.

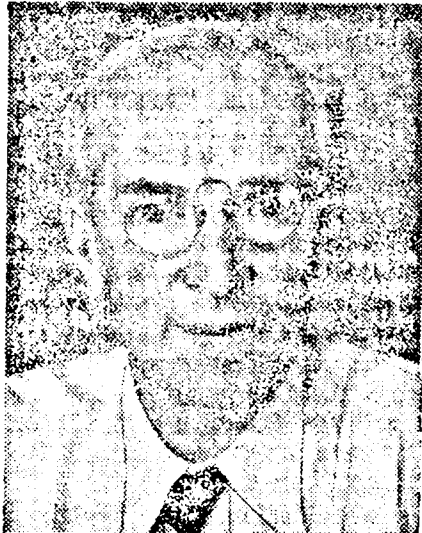
— **Aradi származású amerikai újságíró Bucarestben.** Érdekes aradi vonatkozású hír jelent meg egy bucuresti-i lapban. A lap szerint egy aradi származású amerikai újságíró lapja megbízásából Középeurópában járt és útja során Bucarestbe is ellátogatott, ahol politikai és gazdasági információkat szerzett az általános helyzetre vonatkozólag. Az újságíró: Andrica Teodore, az Ohio állambeli Clevelandban, a „The Cleveland Press” szerkesztője és tegnap visszautazott Amerikába.

— **Tömegbaleset a lovaglőversenyen.** Békéscsaba. A békéscsabai helyőrség ma délután Hubertus lovaglőversenyt rendezett és e közben az egyik ló megbokrosodott, aminek következtében a többiek is megvadultak és a közönség soraiba vágottak. A döntőbírósi páholy mellett tartózkodó városi notabilitások közül ötven sulyosan megsebesültek, mert ezeket a lovak legázolták.

— **ITÉLET AZ ÚJ DREYFUS-ÜGYBEN.** Belfortból jelentik: A francia hadbírószak a kémkedéssel vádolt Froger kapitányt bűnösnek mondta ki és 5 évi börtönre ítélte. Tíz évre állampolgári jogát felfüggesztették és ugyancsak tíz évre kiltották az ország területéről Krausz nevű besúgóját a bíróság szintén 5 évi börtönre ítélte.

— **Sven Hedin kalandja.** Londonból jelentik: Sven Hedin befejezte utazását és a napokban visszatér Stockholmba. Mint ismeretes a mongol sivatagokat tanulmányozta abból a szempontból, hogy vasuti vonalakat építsenek a sivatagokon keresztül. Utja közben, mint emlékeztetés Sven Hedin és kísérete kalandos körülmények között egy kínai rablóbanda fogságába esett, ahonnan csak napok múlva nagy nehézségek között szabadult meg.

— **Upton Sinclair nem lesz kormányzó.** Egy előkelő amerikai lap, a Literary Digest népszavazást rendezett a californiai újságolvasó közönség körében, annak eldöntésére, milyen esélye van Upton Sinclairnek, a világhírű amerikai írónak arra, hogy California kormányzója lesz. A

UPTON SINCLAIR

népszavazás az elmúlt napokban fejeződött be és Upton Sinclair — bukását jelezte. A leszavazott olvasók kétötöde az eddigi kormányzó: Merriam mellett adta le szavazatát, egyötöd Sinclairre, kétötöd a többi jelöltre szavazott. Az eredmény annak a hatalmas propagandának tudható be, amely az utóbbi időben az ipari hatalmasságok körében az író ellen folyt. Most már azt várja kíváncsian Amerika közvéleménye, hogy a tényleges szavazás milyen mértékben fogja igazolni a mostani népszavazás eredményét...

— **Megkezdtek a munkanélküliek összehírását.** A munkanélküliek segélyezési akciójának összehírása a mai napon kezdetét vette a városháza 57. számú szobájában. A jelentkezők kötelesek munkanélkülyüket felmutatni, valamint azt igazolni, hogy mióta laknak Aradváros területén. A segélyezésben nem részesítettek: 1. Akik nem fogadják el a bármely hatóság által felajánlott munkát. Természetesen csak olyan munkáról lehet szó, amely megfelel az illető munkanélküli fizikai erejének és társadalmi helyzetének. Ezt vizsgálat alá venni a helyi bizottság feladata. 2. Akik — bár munkanélküliek — rendelkeznek egy egyszerűbb életmód biztosításához szükséges anyagi feltételekkel. 3. Akiknek családjában, közös háztartásban, olyan családtag van, aki őket keresetéből eltarthatja. 4. Akik más oldalról is kapnak segítséget. Ebben a kategóriába tartoznak a nyugdíjasok is. 5. Szezon és alkalmi munkások. Kivételt képeznek, akiknek a foglalkozásuk szezonjában sem jutott munka és eltartásuk szorító családjuk van. 6. Akik törvénytelen sztrájk következtében vannak munka nélkül, de csak a sztrájk tartamára. 7. Akiknek elbocsájtása (leépítése) óta még 15 nap nem telt el. 8. A háztartási alkalmazottak. 9. Akik büntetendő cselekmény: lopás, szabotázs, bűnök, stb. miatt lettek elbocsátva.

A világ legerősebb embere

Leningrad vezetősége megengedte, hogy a 37 éves és 90 kilós A. W. Gliken naponta tíz reggeli-, ebéd- és vacsora-jegyet kapjon, mert tízszer annyi munkát végez, mint más ember. Gliken el is fogyasztja a tízszeres adagot és nem tisz, de tizenöt ember helyett dolgozik. Gliken arról nevezetes, hogy 1927-ben egy 600 kilós esztergapadot emelt fel. Egyébként 500 kilót ugyiszólván naponta játszva feleml. Az orvosok csodának tartják Gliken hatalmas erejét és nem tudják megfejtetni a titkot, hogyan dolgozza fel a szervezet azt a 75 kiló húst, 35 kiló zsírt, 150 kiló kenyeret, 8 kiló cukrot, amit ez az ember havonta megesszik.

— **2300 detektív és 5000 rendőr ügyel György angol herceg esküvőjének biztonságára.** Londonból jelentik: Anglia már régen elzárkózott a nemkívánatos elemek elől. Sohasem tűrt külföldi terroristákat s ezért mindig szigorúan ellenőriztette a kikötőket. De ami most az idegenellenőrzés terén történik, az felülmul minden képzeletet. Közledek ugyanis György herceg esküvője Marina görög hercegnővel, melyre uralkodócsaládok tagjai és számkivetésben élő exkirályok fognak Londonba érkezni. A Scotland Yard a fejedelmi vendégek őrzésére 2300 kipróbált detektívet és több mint 5000 rendőrt mozgósított, akik éjjel-nappal szolgálatban lesznek.

Consum könyvével minden cikket SZÉKELY Divatáruházában, készpénzárán vásárolhat SZÉKELY színházzal szemben. 446

— **Közáport zudítottak a Rapidra.** Bucarestből jelentik: Tegnap este a Bucaresti és Cluj között közlekedő erdélyi Rapid-vonatot Boffalu környékén ismeretlen tettesek megtámadták. Valóságos közápor zudult az expressz háló- és étkezőkocsijaira, amely kövek sok ablakot betörték. Az étkezőkocsik egyik ablakánál ülő Rachiteanu Danila 7-es hadtestbeli százados a betört ablak sulyosan megsebesítette. Az üvegszilánkok a kapitány szemébe hatoltak, aki Brasovban megszakitotta az utazást s műtétnek vetette magát alá. A hatóságok keresik a támadókat.

— **Nők előnyomulása a lengyel közigazgatásban.** Varsóból jelentik: A poseni tartományban tegnap tartották meg a községi és megyei választásokat. Érdekes, hogy a választásokon igen sok női jelölt került be a városok és községek vezetőségébe. Így például Memel városban 12 képviselőtestületi tag helyére 11 nőt választottak.

Az árhadi fogoly trükkje

A nyitrai csendőrség ügyes csalót leplezett le a minap. Hajek Józsefnek hívják az illetőt, aki kiválasztotta magának azokat a családokat, amelyeknek valamelyik hozzátartozója még most is hadifogoly és mindezideig még nem tért haza. E családoknak távollevő hozzátartozójuk nevében táviratokat küldött egy messze eső helyről és arra kérte őket, küldjék neki pénzt, hogy így könnyebben tesse meg a hátralevő utat. A csendőrség megállapította, hogy Hajek számos táviratot adott fel Ungváron és igen tekintélyes pénzmennyiség is érkezett oda, az általa megadott címre. Egy idő óta eltűnt Ungvárról Hajek, a csendőrség azonban nyomára akadt és letartóztatta.

— **Szenzációs házasság Mexikóban.** New-Yorkból jelentik: A lapok szenzációs házasságról számolnak be, amely egész Mexikóban nagy port vert fel. A menyasszony a 43 éves Senorita Concepcion Acevedo y de la Llata, a vőlegény egy Carlo Castro Balda nevű 25 éves fiatalember. Senorita Acevedo valamikor egy hírneves mexikói zárdának volt a főnöknője. Néhány évvel ezelőtt egy csendesóceáni szigetre száműzték, amely „Mexikó pokolszigete” néven ismeretes és vele együtt került száműzetésbe a fiatal Carlo Balda is. Mindkettőjüket azzal vádolták, hogy résztvettek Obregon tábornok mexikói köztársaság elnök meggyilkolásában. Az elítéltek között szerelem fejlődött ki, amely most, büntetésük lejártá után házassággal végződött.

10 száraz bükk, cser és gyertyán tűzifát alkalmi olcsó árban vásárolhat AUFRICHT-fatelen, Cal. Vict. 1-2. Tel. 69. 4637

— **Január elsején a kisantant-államok között megszűnik a vízumkényszer?** Kassáról jelentik: Csehszlovákiai lapok közlése szerint a cseh kormány és a román kormány között megállapodás jött létre, amelynek értelmében a vízumkényszert 1935. január elsejétől kezdődően kölcsönösen megszüntetik. Az egyezményt a kisantant gazdasági tanácsának legutóbbi belgrádi értekezletén határozták el s ha hinni lehet a lapjelentéseknek, úgy a két kormány már alá is írta. Valószínű, hogy hasonló egyezmény lép életbe újévtől fogva a román—jugoszláv viszonylatban is. A hirt illetékes román részről még nem erősítették meg.

— **Az Aradi Gyári Alkalmazottak Temetkezési Egyesületének közleménye.** Felkérjük t. tagjainkat, hogy hátralékos tagdíjaitak f. hó 30-ig feltétlenül rendezzék és pedig, amennyiben a pénzbeszedő nem jelentkeznék kellő időben, szíveskedjenek az egyesület irodájába befáradni, annál is inkább, mert amennyiben fenti határrnapig hátralékaikat nem fizetnek be, a f. év december hó 1-én életbe lépő biztosítás előnyelben nem fognak részesülni sőt eddigi tagsági jogaikat is elvesztik. Az elnökség.

ÁLLAMPAPIROK,

melyek az új 4726 belföldi kölcsön jegyzéséhez elnyösen felhasználhatók, legjobb napi árban a **GOLDSCHMIDT BANK**-ban szereshetők be.

— **Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, vértódulást, szorongást vagy szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epe kiválasztást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vérkeringést felfrissíti.** Gyomor- és bélbajok szakorvosai igazolják, hogy a **Ferenc József viz** remek természetalkotta hashajtó, mely **még ma** megérdemli a legmelegebb ajánlást.

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

FÖLDES: Str. Eminescu.
KÁRPÁTI: Bulevardul Regele Ferdinand.
ROZSNYAI: Piata Avram Iancu.

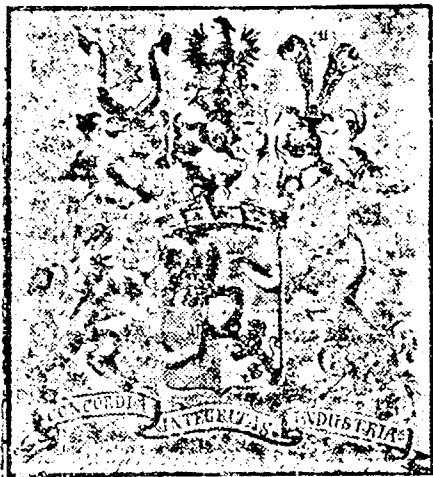
H. Sziklay Gizi táncművésznél a „Fehér Kereszt” nagytermében november hó 6-án, kedden este új tán-kolon kezdődik. Magánórák egyénleg és csoportokban bármely időben. 4698

Vegyen bőrkabátot MUZSAY-nál, színházzal szemben.

A Rothschildok

Huszonnégy esztendősen Meyer Amschel elhatározta, hogy megházasodik. A Judengasse egyik kereskedője, Schnapper Solomon leányára, Ghitalara esett a választása és 1770. augusztusában végbement a házasság. A kapott hozományt Meyer Amschel tőkájéhez csatolta. A régi pénz és érme-kereskedés most már csak arra jó, hogy a nagyok kegyeit elnyerje. Meyer Amschel egész gyűjteményeket vásárol meg és a legszebb, legritkább darabokat Vilmos herceg, Weimari Károly Ágost herceg, s más hatalmasságoknak adja át neveléségen ocsó árakon. A Judengassei bankár tekintély lesz a régi pénz és érme-kereskedés terén és szabad bejárást nyer szakértői minőségben a hercegi udvarokhoz és arisztokrata házakhoz.

Rothschildnak kamatozik a hercegi vagyon

Hamarosan alkalmá nyílt Meyer Amschelnek arra, hogy kereskedői tudását is a hercegi udvarok rendelkezésére bocsássa. Vilmos herceg — katonák eladásával foglalkozott. Fantasztikus jóvédelemre tett szert a derék uralkodó, aki férfi alattvalóinak legjavát Angliának adta el katonákként. Egyetlen tételben tizenkétszer katonát adott el az uralkodó herceg a szigetországnak, amely bőkezűen megfizette az „áru”. Apja példáját a fiatal Vilmos herceg is követte, amennyiben szorgalmasan exportálta a katonákat Anglia számára. A hercegi udvarnak szüksége volt valakire, aki a kapott kötelezvényeket beváltja és a pénzt „házhöz szállítja”. Ki lett volna alkalmasabb erre a tisztre, mint Meyer Amschel, akit tisztességes bankárként ismertek az egész tartományban...? A választás ráesett, dacára annak, hogy a hercegi udvar másik bankára: Weidel Dávid mindent elkövetett annak érdekében, hogy a pénzügyi tranzakciók lebonyolítását rábizzák. A mérleg serpenyőjét egészen bizonyosan az olcsón megszerzett ritka érmék billentették Meyer Amschel javára...

A bankár nagyon jól tudta, hogy az angliai inkasszó és a pénz átadása között hosszabb idő telik el. A hatalmas összegeket közben nagyszerűen meg lehetett forgatni. Meyer Amschel tehát kétszeresen keresett... megkapta a jutalékát és újra megforgatta a hercegi udvar pénzt — a saját javára. Senkinek nem volt belőle kára, de a bankár vagyona hamarosan többszöröse emelkedett. A hercegi család vagyonának méreteire jellemző, hogy amikor H. Frigyes meghalt és IX. Vilmos követte a trónt, 50—60 millió tallér örökség maradt az új uralkodó hercegre, magánvagyonként. A vagyon legnagyobb része azonban Angliában volt és azt haza kellett lassankint hozatni.

Meyer Amschel baráti viszonyba került Buderus Frigyessele, a hercegi birtokok gondnokával, aki IX. Vilmos teljes bizalmát bírta. És miután Buderus nem vetette meg a mellékjövödelmeket, Meyer Amschelnek könnyű volt teljesen megnyerni ezt a férfit a maga céljai számára. A bankár pénzügyi hatalommá lett és üzletköre napról-napra nagyobb arányokat öltött. A frankfurti házzal egész Európában számolniuk kellett a pénzügyi köröknek. Különösen, akkor, amikor Meyer Amschel egymásután vállalt érdekeltségeket az állami kölcsönökben és 1801-ben Dániának először 160 ezer, azután újabb 200 ezer tallért adott. A pénz legnagyobb része a hercegi udvar vagyonából származott. És a következő öt évben, egészen 1806-ig Meyer Amschel bankja nem kevesebb, mint tizenegy állami kölcsönt ad. Dániának, Hessen-Darmstadt, valamint Baden uralkodó hercegének és másoknak, öt millió forint értékben. Elképzelhető, hogy ez a tizenegy kölcsön jelentős mértékben gyarapította Meyer Amschel vagyonát, úgy hogy 1806-tól 1812-ig, Meyer Amschel haláláig, amikor Napoleon egész Európa ellen viselt hadat és megbénította a kölcsönnyelést, a frankfurti bankházat semmilyen tekintetben sem érintette a háborúsok okozta gazdasági és pénzügyi krízis.

Irta:

Bogdan Varvara

Fordította: **Maresi Rudolf**

Rothschild Náthán megnyeri — a waterlooi csatát

Az államoknak való kölcsönzést Meyer Amschel fiai is gyakorolták. Így Rothschild Náthán először titokban, majd később már nyíltan hatalmas összegeket kölcsönöz Angliának. A szigetországnak pénzre van szüksége. Csapatának egyrésze Spanyolországban és Portugáliában harcol, másrésze Nápolyban viszi a küzdelmet... a pénzkrisis tetőpontján állott. Rothschild Náthán azonban mindig van pénze. Az angol állampapírokat a tőzsdén senkinek vásárolja, az árfolyamuk napról-napra, szinte katasztrófális mértékben, csökken. Rothschild Náthán felvásárolja a kapható papírokat. Redukált áron. S a lejáratok napján bemutatja azokat. A nyereség óriási. A kontinentális blokádnak következtében az angol kormány nem tudja a pénzt Spanyolországba és Portugáliába szállítani, ahol a katonákat fizetnie kell. Ujra Rothschild lép közbe és a Párisban élő James segítségével lebonyolítja a kifizetéseket. A kockázat nagy... a jutalék tehát arányban áll a kockázattal.

Ebben az időben történik, hogy az Angol-Indiai Társaság 800 ezer font sterling értékű aranyat dob a piacra. Rothschild Náthán ennek legnagyobb részét felvásárolja, majd kölcsön formájában továbbítja az angol kormánynak. Azzal a feltétellel, hogy ezt az aranyat az állami kötelezvények beváltására fordítják. Ugyanazokról a kötelezvényekről van szó, amelyeknek nagyrészt éppen Rothschild Náthán vásárolta fel a londoni tőzsdén. Kétszeresen keres tehát: egyszer a beváltásnál és másodsor az aranykölcsönzésnél... Rothschild Náthán ily módon az angol kormány bankárja lesz...

A londoni bankár Meyer Amschel révén felhatalmazást kap arra, hogy a hesseni hercegi udvar kötelezéseit az angol kormánnytól behajtsa és ez számára is azt az előnyt jelenti, hogy bizonyos ideig hatalmas tőkék felett rendelkezhet. Mindaddig, amíg nem továbbítja a pénzt Frankfurtba, ahol viszont Meyer Amschel használja fel egy időre a hercegi pénzt, amelyet tehát kétszer forgattak meg és mind a kétszer a Rothschildoknak jelentett hasznot.

A nagy csata

Legendák szállnak a Cityben Rothschild Náthán zsenialitásáról. Azt mondják a régi börzeemberek, hogy Rothschild Náthán sohasem tévedett. És ezek a legendák még nagyobb körre terjedtek át, még fantasztikusabbak lettek, amikor a bankár — megnyerte a waterlooi csatát. Nem a csatamezőn, hanem — a londoni börzén. A bankár nagyon jól tudja, hogy a belga csataterén döntő harcok folynak le. Elutazik Belgiumba, míg öccse James a harctéren tartózkodik. Európa sorsa dől el ezekben a napokban. Az eredmény az volt, hogy Rothschild Náthán az esők között volt, aki a waterlooi csata eredményét megtudja. Visszatérését gondosan előkészítette, olyan gyorsan utazhatott, ami az akkori időkben a sebesség maximumát jelentette. Osztendébe ment, onnan bérelt hajót Londonba száguldott. Az egyetlen a börzén Rothschild Náthán volt, aki ismerte a waterlooi csata kimenetelét, aki tudta, hogy Anglia győzedelmeskedett. Ez az információ milliókat jelentett. S Rothschild Náthán a végsőig kihasználta azt a huszonnégy órai előnyt, amelyet szerzett. A börzén pánik uralkodott. A papírok zuhantak. Mindenki meg akart szabadulni kötvényeitől. Rothschild Náthán vásárolt. Megdöbbenve néztek, milyen nyugalommal „halad a biztos tönkremenetel felé” a híres bankár. Vész hírek terjednek el, Napoleon újra legyőzte az angol hadsereget. Ujabb esés. Rothschild Náthán nyugodtan tovább vásárolt. És negyvennyolc óra múlva a bankár több, mint egy millió font sterling nyereséggel zárja — a waterlooi csatát.

London ismét csodálattal adózott a szerencsés bankárnak. És újabb legendák keltek szárnyra, mindegyik azzal a tanulsággal fejeződött be:

Rothschild Náthán csálhatatlan...

(Folytatjuk).

Grafikai és nyomtatvány-kiállítás Aradon a Gutenberg-Otthonban

A grafikai ipar továbbképzése és az ifju generáció oktatása céljából a romániai grafikai munkások szövetségének aradi kerülete néhány héttel ezelőtt kiváló szakértők és rajztanár vezetésével a Gutenberg Otthonban grafikai szaktanfolyamot nyitott, melynek szépszámu hallgatói a vasárnap délelőttöket szorgalmas tanulással és munkával töltik el. Hogy ez az időszaki és valóban hézagpótló tanfolyam létrejöhetett, azt nagyban elősegítette az aradi munkakamara erkölcsi és anyagi támogatása Vostinar György, a munkásszekció agilis elnökének személyes közreműködésével, nemkülönben a Gutenberg szövetség áldozatkészsége.

A tanfolyamba bekapcsolódva, tegnap délelőtt nyomtatvány-kiállítást rendezett a tanfolyam vezetősége a Gutenberg Otthonban, melyen a modern grafikai termékek szébbnél-szebb példányait állították ki. A kiállítás nagyrészt a bucarestif grafikai továbbképző szakiskola növendékeinek munkái képezték, melyek valósággal meglepetésként hatottak szakkörökben. A két éves multra visszatérítő szakiskola olyan dicséretes munkát végzett, hogy az onnan kikerült kiállítási anyag természetesen válna egy nyugati metropolisz grafikai termékének is. Szébbnél-szebb nyomtatványokat, többszínnyomású műmellékleteket, képeket és valósággal művészi linoleum-metszeteket, rengeteg rajzot, vázlatot állított ki ez a fiatal ipariskola, amelyek mellett méltó helyet foglalnak el Clujról és Aradról is szerepelt munkák.

A kiállítást megnyitásának első napján rengeteg érdeklődő tekintette meg, közöttük a nyomdaulajdonosok nagyrésze, művészi körök és a hatósági személyek, élükön Vulpe József, a Munkakamara kormánybiztosával, akik a legnagyobb elismerésüket nyilvánították a látottak felett.

A kiállítás hétfőn este teljes erkölcsi sikerrel zárult és annak mintaszerű rendezéséért egy a tanfolyam előadóit, mint Vostinar György elnököt illeti meleg elismerés.

Pénzhamisító-gyárat

leplezett le az oradeai rendőrség

Oradeáról jelentik: A rendőrség nagyarányú pénzhamisítást leplezett le néhány napi nyomozás után. A hamispénz-gyártást Borso Sándor volt városi sóffőr és Dandé István lakatos hónapok óta folytatták és igen sok hamis 10 lejest készítettek.

A rendőrség a véletlen folytán értesült arról, hogy Borso és Dandé a vasuti állomás közelében, a Ferdinand-király ut egyik házában közös lakást béreltek. Észrevétlenül figyelni kezdték őket, de nem sikerült megtudniuk, hogy a két foglalkozás nélküli ember a lakásban mit csinál. Gyanus volt azonban, hogy

Boros és Dandé egész éjjeleken át dolgoztak a gondosan elrejtett ajtó mögött.

Tegnap este azután rajtaütésszerű házkutatást tartottak a lakásban és az asztalon apró papír-darabokat találtak, amelyeken 10 lejesek rajza volt látható.

A házkutatás további során észrevették, hogy az asztal lábai igen vastagok. Csakhamar leszerelték a lábakat, amelyek belül üresek voltak és belőlük

hamis tíz-lejesek százai kerültek elő.

Megtalálták még a hamisításhoz szükséges anyagokat és készülékeket is, ami után a két rajtakapott hamisító beismertő vallomást tett.

Borso Sándort és Dandé Istvánt letartóztatták és megkezdtek kihallgatásukat.

Az „Aradi Közlöny” Bucarestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Tanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei. Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academiei mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkok között.

„Grand Hotel”-lel szemben, a főposta sarkán.

SPORT KÖZLÖNY

A Gloria legyőzte a CFR-t: a negyedik helyre avansált a nemzeti bajnokságban

A Chinezul legyőzte a tavalyi országos bajnokot, a CAO lelépte a Juventust — Az Unirea Tricolor és a Romania osztóztak a pontokon

A nemzeti bajnokságban vasárnap csonka fordulót bonyolítottak le a cluji lovasversenyek miatt, mivel a Ripensia—Universitate-meccset nem tudták megtartani.

Aradon a Gloria ismét győzött, bár ezuttal — miután átvette ellenfele csapatát — nem tudott meggyőzőt produkálni. Ez azonban az eredményen nem látszik és az aradi csapat a negyedik helyre rukkolt előre a táblázaton. Timisoarán az országos bajnok, a Venus meccsel a Chinezullal és a timisoarai együttes megérdemelten győzte le a „feketéket”. A CAO reorganizált csapattal állt ki a Juventus ellen és az eredmény — fölünyes győzelem volt. A Romania Bucurestiben is megállta helyét és értékes pontot szerzett az Unirea-Tricolortól. A bajnokság táblázata a vasárnapi meccsek után a következő:

1. Ripensia	7	5	1	1	23	15	11
2. Crisana	8	5	1	2	21	16	11
3. Chinezul	7	5	—	2	25	19	10
4. Gloria	8	4	2	2	18	17	10
5. CFR	8	4	—	4	16	16	8
6. Romania	6	3	2	1	10	7	8
7. CAO	7	3	1	3	11	8	7
8. Universitate	6	3	—	3	9	8	6
9. Venus	7	3	—	4	16	19	6
10. Unirea-Tricolor	8	1	3	4	18	20	5
11. Juventus	7	1	1	5	9	18	3
12. AMEFA	7	—	1	6	9	22	1

Beszámolónk a meccsekről:

Gloria—CFR 3:2 (0:1). A meccs határozatlan nem tartozott a szebbek közé, a játékot nem szépen felépített kombinációk, hanem kemény összecsapások és célnélküli csapkodás jellemezte. A CFR gyér támadásai jobban futnak, a 18. p-ben azonban egy Gloria-attak alkalmával Mercea és Theimer összecsapnak és Theimert agryázkódással szállítják el a The-

rapla-szanatóriumba. A CFR kapujába Ströck III. áll be, aki néhány jó védést produkál. Annak ellenére, hogy a CFR csak 10 emberrel küzd, mégis megszerzi a vezetőgólt és pedig a 41. p-ben Florescu beadása után Boblea eredményes (0:1). Szünet után a „Gloria félideje” következik és az aradi csapat nagy előnnyel támad, de csak a 14. p-ben tud eredményt elérni: Igna beadását Mercea kapja és a szélső lövése a bal kapufától pattan be (1:1). Nagy iramban folyik tovább a játék, a 33. p-ben Marienut átadását Mercea bevágja (2:1). A 42. p-ben a bíró állítólagos faultért 11-est ítél a Gloria ellen, amelyet Attila értékesít (2:2). Az utolsó percben ugyancsak állítólagos hendsz miatt 11-es a CFR ellen; ezt Pecican vágja be, megszerezvén csapatának a győzelmet (3:2).

A győztes csapat védelmében ezuttal Vargassy volt a legjobb, a halvesor különösen a második félidőben jól dolgozott, a csatársorban azonban csak Igna volt végig jó. A CFR védelmében Ströck és Rosculet emelkedtek ki, a halvesorban Wetzler II., a csatársorban pedig Attila nyújtott átlagon felül. Milivoiu timisoarai bíró mindkét fél „megnemelégedésére” vezette a meccset.

Chinezul—Venus 4:2 (2:0). A határozottabb Chinezul győzelme megérdemelt. A győztes együttes góljain Glasz, Zelenák II., Török és Szilárd osztózkodtak, a Venus góljai Staniciu érdeme. Bíró dr. Morar.

CAO—Juventus 4:0 (3:0). Chiroiu játszott centert és ugylátszik a CAO válsága megszünt. A gólokat Chiroiu (2) és Bodola (2) szerezték. Bíró dr. Tunea.

Unirea-Tricolor—Romania 2:2 (2:1). Szünet előtt a honi csapat, helycsere után a Romania jobb. A gólokat Schiller (2), illetve Felecan II. és Muresan lötték. Bíró C. Iliescu.

Az SGA bebiztosította őszi bajnokságát

Az Intelegerea a második helyre tornászta magát — Az Alimentatie egyenrangú ellenfele volt az Olimpiának — A Hakoah legyőzte az Unireát

Az aradkerületi elsőosztályú bajnokságban vasárnap négy meccset játszottak le a csapatok. A Soimi CFR, amely ezuttal igen jól játszott, majdnem meglepetést csinált a gyengébben játszó tornászokkal szemben. A Hakoah szép gólokkal győzte le a balszerencsével küzdő és gólképtelen Unireát, az Alimentatie pedig érdemtelen vereséget szenvedett a letört Olimpiától. Az Intelegerea simán győzött — nivótlan küzdelemben ugyan — a Juventus felett és a második helyre lépett elő. A bajnokság táblázata most így fest:

1. SGA	8	7	1	—	35	6	15
2. Intelegerea	8	5	1	2	17	13	11
3. Olimpia PTT	9	5	1	3	25	21	11
4. Transilvania	7	4	2	1	17	9	10
5. Unirea	9	4	1	4	19	22	9
6. Hakoah	8	3	2	3	22	17	8
7. Soimi CFR R. A.	8	3	1	4	15	16	7
8. Tricolor	8	2	3	3	8	10	7
9. Alimentatie	7	—	1	6	8	33	1
10. Juventus	8	—	1	7	6	25	1

Alant adjuk beszámolónkat a meccsekről:

SGA—Soimi CFR R. A. 3:1 (1:0). A SGA nem játszott nagy ambícióval, annál nagyobb lelkesedéssel dolgozott a Soimi CFR, csak a kapu előtt nem volt szerencsésük. Csányi Ivi az első félidő gólját, szünet után Negre egyenlít, de Tóth két góljával a SGA győz. Bíró: Auer.

Intelegerea—Juventus 3:1 (2:0). Gyenge játék, a kevésbé rossz csapat győzött. Balázs és Merkli lövik az első félidő góljait, szünet után előbb Farkas szépít, majd Balázs állítja be a végeredményt. Bíró: Karlich.

Olimpia PTT—Alimentatie 3:2 (2:0). Az Alimentatie legalább döntetlent érdemelt volna. Rohan dr. és Molnár révén 2:0-ra vezet az Olimpia, szünet után Bayer szabadrugásgólya következik, majd Budai 11-esből góloz, végül ismét Bayer eredményes. Bíró: Kalmár.

Hakoah—Unirea 4:1 (4:0). Nagyon szép gólokkal nyert a Hakoah a kapu előtt bizonytalan Unirea ellen. Pálfi, Seruga, Kraemer és Gallov góljaival már 4:0 az eredmény, amikor szünet után Kitzinger szépít. Bíró: Vecsernyés.

O Szövetségi díj. Tricolor II.—CAA II. 4:3 (3:3). Gloria II.—Banatul II. 5:0 (3:0). AMEFA II.—Hakoah II. 3:1 (2:1). Olimpia PTT II.—Soimi CFR R. A. II. 3:1 (2:0). Juventus II.—Transilvania II. 5:1 (3:1). SGA II.—Intelegerea II. meccsen utóbbi nem jelent meg. Ifjúsági bajnokság: Gloria ifj.—Fortuna ifj. 4:2 (2:1).

Súlyos vereséget szenvedett a CAA a Rovine-Grivitatól Craiován

Rovine Grivita—CAA 4:0 (3:0)

A nemzeti bajnokság B) csoportjának meccsei során a CAA együttese vasárnap Craiován vendégszerepelt a Rovine Grivita ellen. Az aradi együttes az ILSA felett aratott szép győzelemtől kissé elbizakodottan állt ki és ez a körülmény megbosszulta magát és súlyos vereséget eredményezett. Az aradi csapatból csupán Vass, Schröffler és Rögner I. játszott jól, míg a csatársor katasztrófálisan tehetetlennek bizonyult. Jonescu II. (2), Udrica és Pacatianu lötték a lelkes craiovai csapat góljait. A meccset Vuia főhadnagy. (Sibiu) jól vezette.

Két barát. A.: Barátom, te a butaságoddat tönkreteszted magad. B.: De ha félek, borzasztóan félek. A.: De hiszen ez ellen márrégen van orvososság, az érzések csökkenésénélkül, teljes biztonsággal megóv.

O Egyéb nemzeti bajnoki B) liga eredmények. ILSA—CAT 4:3 (3:1). RGMT—UDR 2:1 (0:1). Simeria CFR—Vitrometan 13:0 (2:0). CFR Cluj—CFR Oradea 5:0 (3:0). Phoenix CSB—CA Cluj 6:2 (3:2). Prahova—Brasovia 0:0. Makkabbi—Tricolor 5:0 (4:0). Victoria—Sportul Studentesc 1:1 (1:1). Textila—DVA 1:0 (0:0). Franco Romana—Jahn 4:0 (2:0). Unirea CFR—Sporting 3:0 (1:0).

Katasztrófális vereséget szenvedett az AMEFA Petrosaniban

AC Jiul—AMEFA 9:1 (7:0).

Az AMEFA csapata a következő összeállításban utazott Petrosaniba: Tyukodi—Reinhardt, Reinholz (Csajka)—Szabó, Szurdi, Braun—Gerold, Szinder, Magold, Karabell, Farkas. A Jiul nagy formában lévő csapata kétségkívül a legjobb AMEFA ellen is győzött volna, de a nagyarányú Jiul-győzelem oka elsősorban a lehetetlen pártossággal bírószkodó Szécsy, aki méltó a közismerten hazabírószkodó jülvölgyi bírótételhez. A gólokat Bulik, Cosma, Péterffy, Videa rugták, két gól pedig öngólból esett. Az AMEFA gólját Szinder szerezte. Az AMEFA esete mindenesetre intő példa vidéki csapatoknak, ha netalán kedvük támadna Petrosaniban meccselni, ahol a bírók, miután bányaalkalmazottak, természetesen függnek a Jiultól.

A Ferencváros vereséget szenvedett a Budai 11-től a magyar profiligában

Budapestről jelentik: A magyar profilig vasárnapi fordulóján mindössze két mérkőzést bonyolítottak le a csapatok: a Budai „11” a Ferencvárost, a Bocskai pedig a Phöbust győzte le. A Ferencváros csapata Sárosi nélkül nem tudott meggyőzőt produkálni és a frissen és ötletesen játszó budaiak megérdemelten győztek. A Bocskai csak küzdelem után szerezte meg a pontokat a szívesen küzdő Phöbustól és így veszített pontok szerint a Hungária és Bocskai állnak a legjobban.

Budai „11”—Ferencváros 2:0 (1:0). A jó taktikával játszó budaiak megérdemelten győztek az állandóan csereberélő Ferencváros ellen. Az első félidő gólját Héjjas szerezte, szünet után Pozsonyi volt eredményes.

Bocskai—Phöbus 2:1 (1:0). A Bocskai nem volt sokkal jobb ellenfelénél, de mégis sikerült győznie. Návai lötte a Bocskai góljait, a Phöbusé Törös II. érdeme.

O Az Újpest győzött Genfben, a Hungária döntetlenül játszott Pozsonyban. A két vezető magyar proficsapat közül az Újpest Genfben a Servette és FC Bern kombináltjai ellen 1:0 (0:0) arányban győzött Auer góljával. A Hungária a Bratislava ellen meccsel és 1:0 félidő után a mérkőzés 1:1 arányban döntetlenül végződött. A Hungária gólját Cseh II., a Bratislavát Sors lötte.

O Egyéb külföldi eredmények. WAC—Libertas 3:2 (2:2). Rapid—FC Wien 3:3 (2:1). Favoritner SC—WSC 2:0 (2:0). Wacker—FAC 8:4 (4:1). Hollandia—Svájc 4:2 (4:1). Slavia—Sparta 0:0. Kladno—TFK 3:0 (1:0). SK Pilsen—Csehe Karlin 4:1 (2:0). Zsidenice—Bohemians 1:1 (0:1). Kispest—Polonia 3:2 (1:1).

Szenzációs a nagy újdonság-katalogus a Lóbl-könyvtárban

Román, magyar, német újdonságok **kötetenként** is kaphatók. havi díj 40.— lej. 4571

Autóhoz Rádióhoz Akkumulatort
javít, tölt „Technica” Str. Ep. Radu 19.
Új akkumulátorok raktáron. 4866

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Mégis megkönnyítik az árubehozatalt

A kereskedelmi miniszter legújabb intézkedései — A behozatali igazolványok csak új szorvok közvetítésével hozhatók forgalomba — Néhány petroleumvállalat beszüntette működését

Az új ki- és beviteli rendszer nagy aggodalmakkal tölti el Románia közgazdasági köreit, mert a jelen pillanatban senkisé tudja, hogy az eddig nyilvánosságra hozott legfelsőbb rendelkezések nagyobb zökkenő nélkül alkalmazhatók-e a gyakorlatban. A fővárosi sajtó egyrésze úgy kommentálja az új rezsime-t, hogy az ezideig nem is képzelt gazdasági zűrzavart idézett elő és még nem tudható, hogy ez a kaosz hol fog végződni? Mindenki tele van aggodalommal és egyértelműen azt kívánják, hogy remélhetőleg a legfelsőbb fórumok valamiképpen megjavítják a helyzetet és mégsem szűnik meg teljesen Románia áruinak külföldi kivitele. *Igaz ugyan — írja az egyik tekintélyes bucuresti-i napilap — hogy a hajózás két hét múlva megszűnik és akkor minimálisra csökken az ország exportja*, mert a kivitel legfőbb utvonalai: a hajóutak. Szárazföldön csak elenyészően csekély áru hagyja el Románia területét. Már pedig, ha az export lehetetlenné válik — jajdul fel az egyik közgazdasági napilap — akkor megszűnik a gyárak számára a nyersanyagbehozatal, valamint a *külföldi fűszerek, kávé, élelmiszerek importja is*, mert az új rendeletek szerint a tőlünk kivitt legfontosabb áruk értékének 60 százaléka hozható be árucikkek alakjában a külföldről. Néhány luxuscikk árát felemelték.

Ezidőszerint senkisé ismeri ki magát a kereskedelmi miniszteriumnak általunk is változt végrehajtási utasításában, annyira komplikáltak találják azt. Legközelebb új intézet, vagy bizottság kinevezése következik, amely valószínűleg még bonyolultabbá teszi az áruk be- és kivitelét. Az exportőröknek tudvalevőleg sikerült elérni azt, hogy az általunk ki-viendő legfontosabb árucikkek ellenértékének 60 százaléka erejéig kiállított árubehozatali igazolványok felett szabadon rendelkezzenek és azokat a napi árfolyamon adják el az importőröknek.

Megakadályozzák az igazolványüzérkedést

Most azt jelentik Bucurestiből, hogy a kereskedelmi minisztérium által ezután kinevezendő bizottságok, illetve új intézmények közbenjöttével hozhatók forgalomba ezek az igazolványok. Manolescu-Strunga ugyanis — nagyon helyesen — ezzel az ellenőrző szervvel akarja megakadályozni az árubehozatali igazolványokkal elkövethető üzérkedést.

Ez alkalommal azt is közöljük, hogy a kereskedelmi miniszter, aki tudvalevőleg erélyes kézzel akadályozta meg az előző rezsime behozatali tisztviselőinek visszaéléseit, *felhívást intézett az összes ki- és beviteli cégekhez, akiket arra bizdít, hogy bármilyen visszaélést fedeznek fel, vagy azt tapasztalják, hogy egyes hivatalnokok meg akarják akadályozni*

Karácsonyi és újévi ünnepeket

a Hapag-karácsonyi utazás alatt a „Milwaukee“ motorhajón tölteni felejthetetlen élményt jelent.

1934. dec. 22 — 1935. jan. 6.

Felvilágosítás és prospoktusck:

Hamburg-Amerika Linie

képviselők 461

Künstler Utazási és Vizumirodában

Arad, Bul. Regina Maria 24. Telefon 86.

az új rendszer sikerét, azonnal jelentésük be neki és ő szigorú büntetést szab ki a bűnösökre. A miniszterium illetékes tisztviselőt utasította, hogy a panaszosokat soronkívül vezessék be hozzá. Ugyanez ügyszóhoz tartozik annak közlése is, hogy a petroleumvállalatok vezetői és tulajdonosai tegnap gyűlésen tiltakoztak az új ki- és beviteli rendszer ellen, mert az súlyosan érinti őket. Néhány petroleumtulajdonos lezáratta a petroleumkutatást és munkáit elbocsátotta. Ezt azzal indokolják, hogy a petroleumüzemek a legfontosabb műszaki cikkeket sem bírják külföldről behozni és azok nélkül lehetetlenség a vállalatokat fenntartani. Megemlítendő még, hogy a gabonakiviteli cégek szindikátusa szintén gyűlést tartott, amelyen megismételték a panaszokat és megállapították, hogy még mindig nincs befejezve az áruk új kategorizálása és a kiviteli prémiumokról sincsenek még pozitív rendelkezések.

Az árubehozatalt könnyebbé teszik

A kereskedelmi minisztérium — mint Bucurestiből jelentik — legújabb intézkedése szerint megszüntek a külfölddel kötött clearing- és árucsereszerződések, amelyeket az új rendszerhez nem lehetett hozzáigazítani. *Érdekes, hogy a Banca Nationala még nem találta szükségesnek a külfölddel kötött fizetési egyezmények felmondását, elővigyázatosságból még vár ezzel a nagyfontosságú lépéssel.* Egyébként arra kérte a kereskedelmi minisztériumot: változtassa meg a végrehajtási utasításnak azt a részét, amely szerint valamennyi országgal szemben azt követeljük, hogy a tőlünk exportálandó árucikkeknek csak 60 százaléka erejéig lehessen nyersanyagokat és készárúkat behozni.

A kereskedelmi miniszter hosszú vita után

Feloszlott a szeszgyárak szindikátusa és megalakult az új országos egyesület

A kormány valószínűleg nem fogadja el a bucuresti-i nagybankok ajánlatát a szeszelosztás koncessziójáról — A szesz új átvételi árai

Románia szesztermelése szempontjából nagyjelentőségű gyűlés ment végbe tegnap Bucurestiben. Az ország szeszgyárosai által megalakított szesz-szindikátus ugyanis feloszlott és helyette megalakították országos egyesületüket a gabona-szeszgyárak tulajdonosai. A gyűlésen száz gyáros vett részt és közülük csak három nem fogadták el az új egyesület alapszabályait, amelyeket a pénzügyminisztérium már elvileg jóváhagyott. A gabona-szeszgyárak országos egyesületének elnökeül V. Maxim volt államtitkárt, tagjaiul pedig Neuman Károly bárót, Marcovici I. Vasolopolt, Rottmondot, Josipovicot, Tauszigot, Farkas Ernőt, dr. Fischer Tivadart, Roxin dr. (Oradea), Mendel, Halász, Radu Grigorcea, Zalik Zsigmondot választották meg. Egy hely üresen maradt és azt csak később töltik be.

Igen jelentős az a hír, amely arról számol be, hogy a minisztertanács még nem fogadta el a bucuresti-i legnagyobb bankoknak azt az ajánlatát, amely szerint öt 25 évre hajlandók volna elvállalni az ország összes kereskedői számára a szesz-elosztást és erre 25 éves koncessziót kérnek. Megbízható bucuresti-i jelentés szerint, a kormány kezdetben rokonszenvesen fogadta az ajánlatot, de utabban elutasító álláspontra helyezkedett. Ugyanis a jelenlegi kerületi szesz-elosztó raktár-engedélyek szerzett jogait érintené az új nagy koncesszió. A régi engedélytulajdonosok szerzett jogaira hivatkoztak, amelyeket tiszteletben kell tartani. Ez a kérdés tehát még továbbra is elintézetlenül marad. Egyébként a szeszgyárak és a szeszmonopol között, a szeszátvételi

Neon fényreklámot

tervez és
készít

4680

M A T Ú Z

úgy határozott, hogy ezt a 60 százalékos kvótát nem minden országgal szemben alkalmazzuk, hanem általában az egész kivitelünknek csak 60 százaléka vonatkozik ez a behozatali rendelkezés. A miniszterium meg akarja engedni az áruk és nyersanyagok behozatalt a 60 százalékos kvóta nélkül is az olyan országokból, amelyekkel nagyjelentőségűnek tartja a szoros kereskedelmi összeköttetés fenntartását, ezektől még 60 százaléknál magasabb kvóta alapján is behozhatunk árukat, tehát a gyárak nyersanyagbehozatala ezáltal biztosítva van. Az áruimportnak a végletekig való megszorítása csak olyan országokkal szemben marad fenn, amelyek tőlünk alig vásárolnak valamit. Ugyanis olyan államok is vannak, amelyek mereven elzárkóznak a mi cikkeinktől, holott mi jelentékeny mennyiségeket vásárolunk náluk. Ezekkel új kereskedelmi és fizetési egyezményeket kötünk.

Beszámolunk még arról is, hogy a Financial News című tekintélyes közgazdasági szaklap tegnapi számában részletesen foglalkozik Románia új külkereskedelmi rendszerével és megállapítja, hogy *az esetben, ha ez a rezsime nagyobb zavarok nélkül életbeléptethető és beválk a gyakorlatban, akkor Románia külkereskedelmi mérlege nagyon megjavul.* Ha azonban a rendszer nem válik be, úgy a romániai export lecsökken, már pedig erős export és a külkereskedelmi mérleg aktivitása nélkül nem képes eleget tenni külföldi kötelezettségeinek.

árakra vonatkozó megegyezés most jött létre, az új árai a következők:

B o r s e s z I-a minőségű 5.75 lej, 10 liter fokokként loco raktár, II. minőségű 4 lej 10 liter fokokként loco gyár. Eddig csak egyetlen minőségű borszesz volt. A II. minőséget az ecetgyártáshoz szükséges borszeszre állapították meg. A múlt évben a borszesz átvételi ára 7.50 lej volt.

G a b o n á b ó l k é s z ű l t s z e s z 10 liter fokokként 2.15 lej, loco raktár, Denaturált szesz gyártásához használt szesz 2.05 lej 10 liter fokokként. A mezőgazdasági szeszgyárak 15 százalékos bonifikációt kapnak. A szeszmonopol ebben az évben a borszeszgyáraktól 454 vagon szeszt vesz át.

= A gyümölcskiviteli akció eredményei. Bucurestiből jelentik, hogy a földművelésügyi minisztérium hivatalos adatai szerint szeptember és október hónapokban az alábbi mennyiségben szállítottunk ki gyümölcsöket a külföldre: 292 vagon alma, 455 vagon szőlő, 157 vagon dió héjában, 8 vagon hámozott dió, 9 vagon friss szilva és 4 vagon körte.

= Megszűntek a kerületi vámigazgatóságok. Bucurestiből jelentik: A Madgearu által megalkotott új vámtörvény szerint az ország nagyobb városában kerületi vámigazgatóságokat állítottak fel. A kerületi vámigazgatóságok felállításában azonban gyakorlatilag nem vált be és ezért a minisztertanács határozata alapján elkészített királyi rendelet — költségmegtakarítás céljából — 1934. október 31-től kezdődőleg a kerületi vámigazgatóságokat megszünteti és a vámigazgatók mint vámvezérfelügyelők működnek tovább.

Már a svájci frank is gyöngül

A lej és a többi valuták magánárfolyama a külföldön

A nemzetközi devizapiacokon feltűnést keltett a hónapok óta nagyon szikárd svájci franknak közel egyszázalékos lanyhulása, ami a font szikárdulásával, illetőleg azzal magyarázható, hogy a Svájcban lévő angol tőkék hazafelé tendálnak és Svájcban a font iránt nagyarányú a kereslet. A svájci frank lanyhulásának megfelelően, a font, a dollár, a francia frank Zürichben szikárdult, míg más piacokon ezek a valuták még változtak. Zürichben a dollár 307.25-re, a font 15.30 és félre, a francia frank 20.24-re szikárdult, a márkát változatlanul 123.35-ös árfolyamon jegyzik, a lej hivatalos árfolyama is változatlanul 3.05. A közép-európai valuták közül változatlan a schilling 57.10-es és a cseh korona 12.82 és feles árfolyama a svájci magánforgalmakban, a pengő 60.70—61-re lanyhult. A lejbanksjegyek árfolyama a különböző devizapiacokon különböző. Párisban változatlan, a svájci magánforgalmakban 2.12—2.22-es árfolyamon jegyzik a lejbanksjegyeket. Wienben a deviza 4.07—4.12-re javult, a lejbanksjegyek árfolyama változatlanul 2.97. Prágában változatlanul 17.60—17.90-es árfolyamon jegyzik a lejbanksjegyeket.

— **TÖRVÉNY KÉSZÜL AZ AUTÓADÓK ÉS A FOGYASZTÁSI ADÓK MÓDOSÍTÁSÁRÓL.** Bucurestiből jelentik: Bogdanescu pénzügyi államtitkár törvénytervezetet dolgozott ki a fogyasztási adók és illetékek, valamint az autódó módosításáról. A javaslatot bemutatta Slavescu pénzügyminiszternek, aki kijelentette, hogy azt soronkívül eljuttatja a törvényelőkészítő bizottsághoz és onnan hamarosan a parlament elé kerül. A tervezet részletei még ismeretlenek.

— **Megrendszabályozzák a kartelleket.** Bucurestiből jelentik: Az ipar- és kereskedelmi minisztériumban folyik a kartellek megrendszabályozásáról szóló törvény előkészítését célzó tanulmányi munka.

— **Aradiak a Vendégipari Munkaadók Szindikátusának timisoarai országos kongresszusán.** A Vendégipari Munkaadók Országos Szindikátusa Timisoaran hétfőn nyitotta meg országos kongresszusát, amelyen a vendéglős- és kávéipar számos szakmai kérdését tárgyalják le. Az aradi szakmai képviselők részéről dr. Botioc Elek volt polgármester, az aradi szindikátusi csoport díszelnöke utazott át Mohor és Madár étteremtulajdonosok kíséretében. Az aradiakat tizenkéttagú delegáció fogja képviselni a kongresszus egész tartama alatt Timisoaran, amely három napig tart.

— **A fatermelés tízszázalékos csökkentését határozták el a nemzetközi fa-érikekezetlen.** Bécsből jelentik: Az európai fatermelő államok most fejezték be tanácskozásukat, amelyen a fakivitel kérdését tárgyalták. A konferencián Romániát Vermes, a Foresta Romana igazgatója, Sternberg, Dumitrescu, Stinghe és báró Groedel Richard képviselték. Megállapították, hogy 1935-ben a fatermelés valószínűleg 10 százalékkal felülmúlja a várható fogyasztást és ezért a termelés 10 százalékos csökkentését határozták el. De ez a határozat nem vonatkozik Romániára, mert az, itteni kivitel 1933-ban jelentékenyen visszaesett az előző évekkel szemben és csak 1934-ben javult meg az export.

— **700 vagon diót exportálhatunk.** Románia ezévi diótermése közepes volt és a szakkörök csak 700 vagonra becsülik a kivihető mennyiséget. Ennek legnagyobb részét Németország vásárolja meg. Az export megindulása óta a dió nagybani ára emelkedett. Besszarábiában vagononként 70.000 lejről 100 ezer lejre, majd pedig 180 ezer lejre szokott fel. Németországon kívül Lengyel, cseh és osztrák cégek is erősen keresik a romániai diót.

Az Aradi Közlöny

Budapestben a következő újság-árusoknál kapható:

- „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
- „Carlton” szálloda újságárusánál.
- A Keleti pályaudvar főosarnokában levő nagy újságbódóban.

ROMÁN KIRÁLYI

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

Az 1934. évi 4 1/2 %-os „Országfejlesztési Kölcsön” Kibocsájtási Prospektusa

(KIVONAT).

1. Nyilvános aláírás után lei 1.000 névértékű kötvények bocsájtának ki kötvényenként 880 lejes árban.

A lejegyzett kötvények egyszerre, az aláírással egyidejűleg fizetendők ki 1934 november 5—30 között.

2. A befizetendő összeg egy része az állam által kibocsájtott régi járadékpapirokkal is kiegyenlíthető az aláírási íven feltüntetett kurzuson. A járadékpapirokkal történő fizetés a jegyzés névértékének 20%-át nem haladhatja meg.

3. Az 1.000 lejes kötvény évi 4 1/2 %-os kamatot hajt, amelynek fele június 1-én, fele decemberben kerül kifizetésre, az első kifizetés 1935 június 1-én történik.

4. A kötvényeket 40 év alatt, évenként négyszeri sorshuzás után váltják vissza: február 1-én és május 1-én a június 1-én törlesztendő kötvényekkel, augusztus 1-én és november 1-én pedig a következő december 1-én törlesztendő kötvényeket sorsolják ki. Az első sorshuzás 1935 évi február 1-én történik.

5. A lejegyzett kölcsöntőke minden teljes egy milliárdjából nagy prémiumokkal visszaváltanak az első évben:

1 kötvényt	3.000.000 lejjel	azaz	3.000.000 lej
2 „ á	1.000.000 „	„	2.000.000 lej
4 „ á	500.000 „	„	2.000.000 lej
4 „ á	250.000 „	„	1.000.000 lej
46 „ á	100.000 „	„	4.600.000 lej
57 kötvényt összesen			12.600.000 lej

prémiummal váltanak vissza.

A következő években visszaváltandó kötvények száma 100.000 lejenként egy kötvénnyel csökken évenként.

6. A fennmaradó kötvényeket minden évben a névértéken felül 200 lejes jutálékkal váltják vissza és pedig:

az 1.000 lejes címleteket	1.200 lejért
a 2.000 lejes címleteket	2.400 lejért
az 5.000 lejes címleteket	6.000 lejért
a 10.000 lejes címleteket	12.000 lejért
a 20.000 lejes címleteket	24.000 lejért

váltják vissza.

7. A kamatokat és amortizációkat stabilizált lejjel fizeti ki az állam, a lej 10 milligram 0:900 finomságú aranyértékének felel meg.

8. Az esedékessé vált szelvényeket, valamint a kisorsolt kötvényeket készpénz gyanánt fogadják el az összes közpénztárak.

9. A kölcsön egész ideje alatt sem a kamatok összegéből, sem a kötvények visszaváltási értékéből nem vonnak le semmit, tehát ezek az összegek mindenféle adó és illetékek alól mentesek.

A kötvények mentesek tovább az örökösödési, ajándékozási és házassági szerződések adói, illetve illetékei alól.

10. A kötvények lombardirozhatók és azokat garanciakul és óvadéku elfogadják.

11. Jegyzések eszközölhetők az alábbi jegyzési helyeken:

Nemzeti Bank és összes fiókjai;

Postatakarékpénztárak, az összes postahivatalok;

valamennyi közpénztár és a megfelelő időben megállapított pénzüintézetek.

Jegyzet: Részletes felvilágosítások a kibocsájtási prospektusban találhatóak.

Otven buvárhajója van a szovjetnek a Távolkeleten

— Idegesítik Japánt a buvárhajó-flottilla manőverei —

Londonból jelentik: A Daily Telegraphi tokiói jelentése szerint egy Vladivosztkából visszatért beavatott személyiség kijelentette, hogy az orosz kikötőkben 50 tengeralattjáró vesztegel. Hivatalos japán körök a tengeralattjárók és a sok repülőgép jelenlétét fenyegetőnek tartják a japán közlekedés szempontjából.

A Szovjetunió tudvalevően igen erős buvárhajó-flottával rendelkezik, amelyet Olasz-

országban épített meg és ez a magyarázata az évek óta igen élénk olasz—orsz. kereskedelmi kapcsolatoknak. A tengeralattjárókért a szovjet részben nemes valutákkal, részben nyersanyagokkal, főként petróleummal és olajakkal fizetett.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Gyarak figyelmebe! Original Bürk ellenőrző órák nagybani árak mellett szerezhetők be. Kálmán A. Részvénytársaság, Arad

Rádió műsor

-- Romániai időszámítás. --

KEDD, NOVEMBER 6.

Bucuresti, 13: Tözsde. 13.10: Könnyű zene. 14: Hírek. 16: Gramofon. 17.15: Gramofon. 18.20: Kamarazene gramofonon. 19: Rádiózenekar. Borodin: Igor herceg. nyitány. Romanov: Zongoraverseny. 19.30: Ada Sári operáriákat énekel. 20: Felolvasás. 20.15: Rádiózenekar. Bernhard: Román ábránd zongorára és zenekarra. Csajkovszkij: Hegedűverseny d-dur. 23: Hírek. -- Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: „Muzsikus tréfák“ 11.40: „Védkezés a meghülés ellen“. (Felolvasások). 13: Déli harangszó 13.05: Deák László zongorázik. Dulica Elha énekel zongorakísérettel. 14.30: Weidinger Ede szonkenekara. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: „Ötven év az Operaház függőnye mögött“. Tolnay Pál előadása. 18.35: Zenekari hangverseny. 20.30: Fodor József és Szőke Sándor költeményeiből olvasnak fel. 21.10: Szilágyi Imre magyar hegedűestje. 22.40: Budapesti Hangversenyzenekar. 23.40: Pilinszky Zsigmond énekel zongorakísérettel. Utána: Hanglemezek. -- Bécs. 13: Népzene gramofonon. 14.10: Rádiózenekar. 16.20: Asszonyoknak. 17.10: Hangosfilmlemezek. 18.30: Sophie Capek-Angermayer (szoprán) énekel. 20.10: Johannes Willy (basszbariton) dalokat és áriákat énekel. 21.10: Humor a zenében. 22.30: A szórakoztató zene folytatása. 23.50: A Tautenhayn-kvartett könnyű zenéje. Utána: Táncclemezek. -- Berlin. 7.35: Reggeli hangverseny Kielből. 13: Szórakoztató műsor. 14.15: Gramofon. 15.15: Táncclemezek. 19.30: Rádiózenekar. 21.10: Szórakoztató és tánczene. -- Deutschlandsender. 14: Gramofon. 16.15: Asszonyoknak. 17: Heilsberg. 19: Ifjúsági műsor. 21.10: Felolvasás. 23.30: A modern Egyiptom kulturája. Felolvasás. Utána: Tánczene. -- Heilsberg. 7.35: Reggeli hangverseny. 12.30: Gramofon. 13: Szórakoztató zene Berlinből. 17: Rádiózenekar. 20: Zongoraszámkok. 21.10: A königsbergi Operaház zenekara. 22.15: Katonazene. 23.50: Rádiózenekar. -- Kassa. 11.15: Magyar iskolai rádió. 12.30:

Gramofon. 13.35: Rádiózenekar. 14.40: Gramofon. 16.35: Katonazene. 19.55: Magyar hírek. 20.30: Kerincgök. -- Lipcse. 9.10: Gramofon. 11.15: Iskolai rádió. 14.10: Dalok és balladák gramofonon. 16: Gordonka-és zongoraszámkok. 17: Rádiózenekar. 19: Házizene zongorán. 20: Rádiózenekar. 21.50: Jugoszláv zene és népdalok. Utána: Tánczene. -- Pozsony. 11.10: Magyar hírek. 11.15: Magyar iskolai rádió. 11.40: Gramofon. 16.55: Rádiózenekar. 18.05: Kamarazene. 19: Magyar közvetítés. 20.25: Operett-dalok. 21.05: Szimfonikus hangverseny. 23.15: Magyar hírek. -- Varsó. 13.15: Tánczene. 18: Dalok. 18.35: Könnyű zene gramofonon. 19.15: Kamarazene. 20: Basszusének. 20.30: Művészlemezek. 21: Könnyű zene énekszámokkal. 22: Rádiózenekar gordonkaszámkokkal. 23.15: Tánczene az Oaza mulatóból. 23.45: Eszperantó.

SZERDA, NOVEMBER 7.

Bucuresti. 13: Gramofon. 13.45: Gramofon. 14: Könnyű zene. 16: Rádiózenekar. 17.15: Rádiózenekar. 18.20: Gramofon. 19: Colotte Frantz hegedűhangversenye. 19.45: Lidia Lipkowska énekel. 10.05: Szalonzene. Vollstedt: Indulogyveleg. O. Petras: Eine Nacht auf dem Alster. Waldteufel: Prestissimo, galopp. Simonetti: Madrigal. Meyer-Helmund: Ballgeklüster. Morena: Der unsterbliche Verdi. 21.25: Szalonzene. -- Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: „Királyleány a kolostorban“. 11.40: „Téli szobanövényeink“. (Felolvasások). 13: Déli harangszó. 13.05: Hanglemezek. 14.30: Eugen Stepat balalajkazenekara. 17.10: A rádió diákkézlője. „Ossián népe“. 18: „A dohányzástól“. Somogyi Béla dr. előadása. 18.30: Dömötör Lajos fuvolázik zongorakísérettel. 19: Olasz nyelvoktatás. 19.30: Kalmár Rezső és Balázs László szalonkvintettjének műsora. 19.55: „Csodabogarak“. Halász Gyula tréfás nyelvészeti csevegése. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Majd: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál. Utána: Berend Endre jazzzenekarának műsora. -- Bécs. 13: Rádiózenekar. 14.10: Rádiózenekar. 16: Hírek. 17.05: Gramofon. 18.10: Modern stájer komponisták művei (kamarazene). 20.20: Slatko Popoff gordonkázik. 21.05: „Jugendfreunde“. Ludwig Fulda vigiátéka. 23.05: Eszperantó. 23.15: Katonazene. 23.50: Katonazene. Utána: Cigányzene Bu-

dapestről. -- Breslau. 7.35: Könnyű zene. 12.15: Gramofon. 13: Rádiózenekar. 17: Rádiózenekar. 20: Munkásoknak. 21: Hírek. Utána: Tarka est. -- Deutschlandsender. 14: Gramofon. 16.15: Gyermekdalok. 17: Stuttgart. 20: Sascha Bergdoff zongorázik.

NYILTTÉR.

C rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejtethetlen jó anyának,

özv. Gerich Ödönné

ravatalára koszorut helyeztek, temetésén megjelentek s részvénytávirányításukkal mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni óhajtották, ezuton mond hálás köszönetet a

Gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett halottunk

Deák Jánosné

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mond köszönetet

4721

a Deák-család.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :: szó 2 lei. :: Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

HÁZASSÁG.

HARMINCÉVES tisztviselő házasság céljából megismerkedne némi készpénzhozamánnyal rendelkező leánnyal vagy elvált asszonnyal. Levele: „Ketten keressünk“ jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kerék. 4673

INTELLIGENS 28 éves izr. fiatalember keres intelligens izr. urileányt nőstü és családból, vagy benősülne. -- Leveleket „Boldog“ jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 4719

ALKALMAZÁS.

Masszirozónót vizsgázottat keresek, ki a fejmasszirozást kifogástalanul érti. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4720

EGY jólléző szakácsné kerestetik nov. 15-re. Gheorge Popa 6. 4723

Megbízható ügyes számszámalkatos és eszteregolyos állandó alkalmazást nyer, betűíratás mellett. Délben 12-18 órákor. Cim a kiadóhivatalban. 4727

LAKÁS.

Különbejáratu butorozott szoba, fűrdőszobával kiadó, esetleg ellátással. -- Ugyanott egy-két szerény fiatalember részére különbejáratu butorozott szoba kiadó teljes ellátással. Bul. Carol 81., I. emelet. 4718

NÉGYSZOBÁS I. emeleti fűrdőszobás lakás a Piata Avram Iancu közvetlen közelében azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4671

KÜLÖNBEJÁRATU szépen butorozott szoba uri családnál a város központjában kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4687

BUTOROZOTT uccai szoba lépcsőházi bejárattal azonnal kiadó. Str. Consistoriului 40., földszint I. 4696

VÉTEL ÉS ELADÁS.

TEHERAUTOT két-három tonnást, csak jókarban és üzempélesen veszek. (Kippwagen előnyben). Ajánlatokat márka és ár megjelölésével „Készpénz“ jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 4710

MEGVÉTELRE kerestetik Lakatos: Arad története. Ajánlatok ármezgiefölésével az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 4672

INTERNATIONAL 8 tonnás, valamint 2 tonnás Opel teherautók abszolút jókarban tartva eladók. Malom Orșoara. 4659

ELADO egy drb. 16 kalibertü vadászfegyver ravasz nélkül, egy drb. fegyvertok, egy drb. fegyvergolyóterítő óv, 3 drb. fegyvergolyókészítő gép és 1 drb. 2 éves vadászkutya. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4681

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

PUHA ÓLOM megvételre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Aranyat, ezüstöt legmagasabb nappi áron veszünk. COMISIO biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. 4640

Leszállított árban eladók: Komplet ebédítő 3500 leittől, bőrgarnitúra 8000 lei, hálószobák 3500 leittől, piano, zongorák, előszobafalak, moidinger kalyha, íróasztal, könyvszekrény, matracok, vitrinek, varrógépek, csillárok, gyári és valódi szőnyezek, álló lámpák, asztalnemű és ágynemű, festmények, disztárgyak, ezüstnenu stb. -- Zálogtárgyakra a legmagasabb összegűket csak az általunk képviselt tuisoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO“ biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13.. Dácia mellett. 4639

Parkirozáshoz, Kertdiszítéshez

Diszfényök nagyon sok változatban, Buxusok. Diszták, Diszcszerjék, Örökzöld és dísznövények. Clematis több szímben, sok szép faj, kuszocserje évelők, magasrözsák, babarözsák, előnyös beszerzési forrása. 4655

SZABÓ falkola, Pancota.

Vennék lengőmágnes

gyertyagyújtásra, kisebb dupla 4668 radiálisztát, 36 collos alsó követ. SZTAREK, Macea, Jud. Arad.

OKTATÁS.

MAGYARNÓTAK tanítását vállalom Cimeke „Cigányosan“ jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 4657

INGATLAN.

UJ HÁZAMAT elcsereálném vagy eladnám belvárosi kisebb magánháért vagy telekért. Micalaca-nouă, Str. Octavian 42. 4644

Alkalmi házneladások.

Radnei-uton tizletnek igen alkalmas magas földszintes sarok bérház 3x2 és 1x1 szobás lakással, 450.000 Lei. a Curtici-uton magas földszintes bérház 6x1 szobás lakással, külön értékesíthető üres lakkal, kényeszer áron 100.000 Lei-ért, Calea Sagunában gyönyörű magánház 3 nagy szoba, elő, fűrdőszobás lakással, 320.000 Leiért eladó.

Bővebbet Kiss Lajos „URANUL“ ingatlanforgalmi irodájában, városházával szembeni sarokház, Str. Horia 2. szám, II. emelet. 4722

BRISTOL... BRISTOL... BRISTOL

Szálloda Budapest Dunapart,

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként 292

napi 12.- pengőért